

СЛУЖБ

НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФНРЈ“ излегува по потреба во српско, хрватско, словенечко и македонско издание. — Огласи по тарифата. — Жиро сметка при Народната банка на ФНРЈ за претплата и одделни издања број 101-11 за огласи 101-12
1-30 1-331

Среда, 13 јули 1960

БЕЛГРАД

БРОЈ 28

ГОД. XVI

Цена на овој број е 100.— дин. — Претплата за 1960 година изнесува 2000.— дин., а за странство 3000.— динари. — Редакција: Улица Краљевик'а Марка бр. 9. Пошт. факс 226. — Телефони: централа 28-010, 28-417 и 28-838, Администрација 26-276, Продавно одделение 22-619.

404.

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРУЖУВАЊЕТО И ДЕЛОВНАТА СОРАБОТКА ВО СТОПАНСТВОТО

Врз основа на членот 71 точка 2 од Уставниот закон за основите на општественото и политичкото устројство на Федеративна Народна Република Југославија и за сојузните органи на власта, се прогласува Законот за здружувањето и деловната соработка во стопанството, што го усвои Сојузната народна скупштина на седницата на Сојузниот собор од 30 јуни 1960 година и на седницата на Соборот на производителите од 30 јуни 1960 година.

ПР бр. 14

2 јули 1960 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната народна скупштина,
Петар Стамболиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ЗДРУЖАВАЊЕТО И ДЕЛОВНАТА СОРАБОТКА ВО СТОПАНСТВОТО

І. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со цел за заедничката дејност на унапредување на производството, стоковниот промет и вршењето на стопански услуги стопанските организации се здружени во комори.

Со цел за остварување на деловна соработка стопанските организации можат да склучуваат договори за деловно-техничка соработка и да се здружуваат во деловни здруженија.

Член 2

Коморите се самоуправни организации.

Со коморите управуваат стопанските организации и другите членови на комората преку своите претставници што ги избираат нивните органи на управувањето.

Член 3

Во остварувањето на своите задачи коморите се самостојни.

Своите задачи коморите ги остваруваат во согласност со општоопштествените интереси изразени во законите и општествените планови.

Член 4

Коморите не можат да ја ограничуваат самоуправноста и самостојноста на стопанските организации.

Член 5

Коморите постојат за одделни области на стопанството со дејност на целата територија на Ју-

гославија (сојузни комори), а за одделни области на стопанството и со дејност на потесни подрачја.

Во областите на стопанството во кои постојат комори за потесни подрачја, коморите се здружени во сојузи на комори со дејност на целата територија на Југославија.

Највисоките органи на коморите за одделни области на стопанството можат да одлучат да основат заедничка комора за две или повеќе области на стопанството.

Член 6

Стопанските организации задолжително се зачленуваат во комората на онаа област од стопанството на која ѝ припаѓаат според својата основна дејност и седиштето на стопанската организација.

Член 7

Земјоделските задруги можат да се здружуваат во сојузи на земјоделски задруги со цел за заедничка дејност на унапредување на земјоделското здружество и на развивање на социјалистички економски односи во земјоделството.

Здружувањето на задругите во сојузите на земјоделските задруги е доброволно.

Член 8

Сојузите на земјоделските задруги се самостојни организации и со нив управуваат здружените земјоделски задруги преку своите претставници што ги избираат нивните органи на управувањето.

Член 9

Договори за деловно-техничка соработка можат да се склучуваат и деловни здруженија можат да се основаат заради производно-техничка кооперација, заедничко вршење на комерцијалните работи и заедничко вршење на услужните дејности во стопанството.

Член 10

За склучувањето на договори за деловно-техничка соработка како и за основањето на деловно здружение самостојно одлучуваат стопанските организации во согласност со законот.

Член 11

Стопанските организации при кои користењето на капацитетите и вршењето на стопанската дејност е обусловено од непосредното меѓусебно усогласување на работата (стопански организации на железниците; на поштите, телеграфите и телефоните; на електростопанството и сл.) се здружуваат во заедници врз основа на посебни сојузни закони.

Со законот за основавање на заедницата се пропишуваат целите на заедницата, организацијата и начинот на управувањето, правата и обврските на членовите спрема заедницата и правата и обврските на заедницата спрема општествената заедница, како и дали заедницата ќе врши регулативни и управни работи и кои.

Член 12

Со цел за развој на надворешнотрговскиот промет можат да се основаат посебни комори за ра-

звој на стопанските односи со одделни странски земји.

Зачленувањето во коморите од претходниот став е доброволно.

Со посебни прописи на Сојузниот извршен совет се определуваат поблиските задачи, постапката за основање, организацијата и начинот на работата на посебните комори за развој на стопанските односи со одделни странски земји.

Член 13

Секоја комора и сојуз на земјоделските задруги има статут, а секое деловно здружение правила.

Член 14

Коморите, сојузите на земјоделските задруги и деловните здруженија се правни лица.

Член 15

На сојузите на коморите согласно се применуваат одредбите што важат за сојузните комори, ако со одделни одредби на овој закон не е определено поинаку.

Член 16

На деловните здруженија се применуваат општите прописи за стопанските организации, ако со овој закон не е определено поинаку.

II. КОМОРИ

1. Задачи на коморите

Член 17

Со цел за унапредување на својата област на стопанството коморите особено се занимаваат со прашањата: за зголемување на продуктивноста на трудот; за примена на современите постапки и рационализацијата; за унапредување организацијата и условите на работата; за унапредување на самесупрувањето во стопанските организации; за изградба, реконструкција и користење на капацитетите; за кооперација и специјализација; за пласманот на стоки; за унапредување на стоковната размена и пазарот; за асортиманот и квалитетот; за заедничко проучување и истражување и за подигање и усовршување на кадрите, како и со одржување и развивање на врски со слични организации во други земји.

Коморите се занимаваат и со прашањата за односите што произлегуваат од обврските на стопанските организации спрема општествената заедница, за распоредот на чистиот приход и за основите и мерилата за наградување.

Коморите се должни да им даваат техничка, организациона и друга стручна помош на своите членови, особено со организирање на измена на искуствата, со основање или давање предлози за основање на самостојни стручни установи (на институти, бира, центри за усовршување на кадрите, на конјунктурни служби итн.), со организирање на заедничко користење на стручњаци и сл.

Коморите можат да изнесуваат пред државните органи проблеми на својата област на стопанството и да го предлагаат донесувањето на потребните стопански мерки, да соработуваат во изработка на предлози на стопански прописи и општествени планови, да дејствуваат начелата на стопанската политика и донесените мерки да се спроведуваат во нивната област на стопанството и да го следат нивното дејство во примената.

Задачите на коморите за одделни области на стопанството поблиску се определуваат со статутот на комората.

Член 18

Сојузната надворешнотрговска комора дејствува за унапредувањето на својата стопанска област особено со развивање на стопански врски со странски земји, со организирање и насочување на стопанската пропаганда во странство, со давање известувања за состојбата на странските пазари, со организирање на истапување на домашните стопански организации

на странски пазари, со учествување во подготвување на материјали за надворешнотрговски преговори и со подигање и усовршување на кадрите во надворешната трговија.

Член 19

Коморите работат за развивање на добри деловни обичаи и одговорноста на стопанските организации спрема општествената заедница.

Коморите ги следат деловните обичаи во својата област на стопанството и издаваат потврди за постоењето на тие обичаи.

Сојузните комори донесуваат посебни узанси во согласност со општите узанси и прописи.

Посебните узанси пред нивното објавување комората е должна да му ги достави на Врховниот стопански суд заради оценка на нивната согласност со општите узанси и прописи.

Согласноста на посебните узанси со општите узанси и прописи Врховниот стопански суд ја оценува на општа проширена седница. Посебните узанси можат да се објават само ако Врховниот стопански суд најде дека се во согласност со општите узанси и прописи.

Посебните узанси што ги донесуваат коморите се применуваат ако со договор не е исклучена нивната примена.

2. Видови комори

Член 20

За одделни области на стопанството постојат овие комори и сојузи на комори, и тоа:

- 1) за областа на надворешната трговија — Сојузна надворешнотрговска комора;
- 2) за областа на индустријата и рударството — Сојузна индустриска комора;
- 3) за областа на градежништвото — Сојузна градежна комора;
- 4) за областа на земјоделството и шумарството — околиски земјоделско-шумарски комори, земјоделско-шумарски комори на автономни единици, републички земјоделско-шумарски комори и Сојуз на земјоделско-шумарските комори на Југославија;
- 5) за областа на сообраќајот — Сојузна сообраќајна комора;
- 6) за областа на внатрешната трговија — околиски трговски комори, трговски комори на автономни единици, републички трговски комори и Сојуз на трговските комори на Југославија;
- 7) за областа на угостителството и туризмот — околиски угостителски комори, угостителски комори на автономни единици, републички угостителски комори и Сојуз на угостителските комори на Југославија;
- 8) за областа на занаетчиството и за комуналната дејност — околиски занаетчиско-комунални комори, занаетчиско-комунални комори на автономни единици, републички занаетчиско-комунални комори и Сојуз на занаетчиско-комуналните комори на Југославија.

Член 21

Со републички закон, наместо околиски земјоделско-шумарски комори, околиски трговски комори, околиски угостителски комори и околиски занаетчиско-комунални комори, можат да се основаат општински комори за подрачјето на една или повеќе општини.

Ако со републички закон во смисла на одредбата на претходниот став, наместо околиски земјоделско-шумарски комори се основани општински земјоделско-шумарски комори со републички закон можат да се основат регионални земјоделско-шумарски комори за подрачја на повеќе околии.

Со републички закон може да се основе единствена републичка комора за областите: индустријата и рударството, градежништвото и сообраќајот.

Член 22

Околиски земјоделско-шумарски, трговски, угостителски и занаетчиско-комунални комори можат да се основаат и за подрачје на две соседни

околии, ако со републички закон во смисла на одредбите на претходниот член не се основани општински и регионални комори.

За основањето на комора од претходниот став одлучуваат стопанските организации на односната област на стопанството со седиште на подрачјата на околиците за кои се основа комората.

Собрание за основање комора (основувачко собрание) можат да свикаат најмалку една четвртина стопански организации на односната област на стопанството со седиште на подрачјата на околиците за кои се основа комората, а комората се смета основана кога за основањето се изјасниле мнозинството на присутните претставници на стопанските организации од претходниот став и кога статутот на комората го одобрил соборот на производителите на околинскиот народен одбор на чие подрачје ќе биде седиштето на комората.

За одржувањето на основувачко собрание на вообичаен начин мораат да бидат запознаени сите стопански организации од ставот 2 на овој член.

Член 23

За народните републики односно автономните единици во кои не постојат околии, со републички закон наместо околински комори можат да се основат општински комори за подрачјето на одделна или повеќе општини или да се предвиди овластувањата на околинските комори да ги врши републичката комора односно комората на автономната единица.

3. Зачленување во коморите

Член 24

Стопанските организации и приватните дуќани задолжително се зачленуваат во комората на онаа област од стопанството на која ѝ припаѓаат според својата основна стопанска дејност.

Член 25

Деловните здруженија задолжително се зачленуваат во комората за областа на стопанството во која спаѓаат работите со кои деловното здружение претежно се занимава.

Член 26

По исклучок од одредбата на членот 24 на овој закон во Сојузната надворешнотрговска комора задолжително се зачленуваат стопанските организации запишани во надворешнотрговскиот регистар на стопанските организации.

Стопанските организации од претходниот став задолжително се зачленуваат и во комората за областа на стопанството на која ѝ припаѓаат според основната стопанска дејност што ја вршат.

Член 27

Во Сојузната индустриска комора задолжително се зачленуваат стопанските организации од областа на индустријата и рударството, освен електро- стопанските организации што се здружени во заедници.

Како стопански организации од областа на индустријата во смисла на одредбата од претходниот став се сметаат и занаетчиските производителски организации.

Кои стопански организации се сметаат за занаетчиски производителски организации во смисла на претходниот став пропишува Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за индустрија.

Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за индустрија може да пропише помалите занаетчиски производителски организации задолжително да се зачленуваат во занаетчиско-комуналните комори.

Ако со републички закон, во смисла на одредбата од членот 21 став 3 на овој закон, за подрачјето на народната република се основе единствена републичка комора за областите на индустријата и рударството, градежништвото и сообраќајот, во таа комора можат, и тоа на доброволна основа, да се зачленуваат стопанските организации што според овој закон и според прописите донесени врз основа на него задолжително се зачленуваат во

Сојузната индустриска комора, Сојузната градежна комора и во Сојузната сообраќајна комора.

Член 28

Во Сојузната градежна комора, покрај стопанските организации од областа на градежништвото, задолжително се зачленуваат и поголемите претпријатија на градежните занаети што исклучиво или претежно вршат работи за потребите на градежништвото.

Кои претпријатија се сметаат како поголеми претпријатија на градежните занаети во смисла на претходниот став пропишува Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за индустрија.

Член 29

Во земјоделско-шумарските комори, покрај претпријатијата од областа на земјоделството и шумарството и земјоделските задруги, задолжително се зачленуваат и стопанските организации од областа на рибарството, одгледувалиштата на дивеч и ловиштата, водните заедници и установите за вршење земјоделски и шумарски служби.

Член 30

Во Сојузната сообраќајна комора задолжително се зачленуваат стопанските организации од областа на сообраќајот, освен оние што се здружени во Заедницата на Југословенските железници и во Заедницата на Југословенските пошти, телеграфи и телефони.

Член 31

Во трговските комори, покрај трговските стопански организации и стопанските организации за трговски услуги, задолжително се зачленуваат и земјоделските задруги што имаат трговски деловни единици (продавници, откупни станици и др.).

Член 32

Во угостителските комори, покрај угостителските стопански организации и приватните угостителски дуќани задолжително се зачленуваат и туристичките стопански организации.

Член 33

Во занаетчиско-комуналните комори, покрај стопанските организации на занаетчиските услужни дејности, стопанските организации на домашната изработка, стопанските организации на уметничките занеати и приватните занаетчиски дуќани, задолжително се зачленуваат и стопанските организации и установи што вршат комунална дејност.

Во занаетчиско-комуналните комори задолжително се зачленуваат и помалите занаетчиски производителски организации за кои тоа ќе го пропише Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за индустрија (член 27 став 4).

Член 34

Во областите на стопанството во кои постојат комори за потесни и пошироки подрачја, стопанските организации и приватните дуќани задолжително се зачленуваат во комората за потесното подрачје.

Деловните здруженија што претежно вршат работи што им припаѓаат на стопанските области во кои постојат комори за потесни и пошироки подрачја, задолжително се зачленуваат во комората на автономната единица односно во републичката комора, а ако во здружението се зачленети и стопански организации со седиште на територијата на повеќе народни републики задолжително се зачленуваат во сојузот на коморите на Југославија.

По исклучок, Сојузниот извршен совет може да определи организациите од ставот 1 на овој член од определени стопански дејности задолжително непосредно да се зачленуваат во комората за поширокото подрачје.

Член 35

Сојузниот извршен совет може да пропише во коморите на одделни области на стопанството задолжително да се зачленуваат определени деловни и погонски единици во состав на стопанските организации од други области на стопанството, како и на

други организации и установи, ако тие единици вршат стопанска дејност што ѝ припаѓа на областа на стопанството за која е основана комората.

Член 36

Во комората на одделна област на стопанството можат да се зачленат и стопанските организации од други области на стопанството, ако е тоа дозволено со статутот на таа комора.

Член 37

Во комората на одделна област на стопанството можат да се зачленат и самостојните установи чија дејност служи за унапредување на односната област на стопанството, ако е тоа дозволено со статутот на комората.

Член 38

Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за општи стопански работи ќе пропише во која комора задолжително се зачленуваат стопанските организации што не ѝ припаѓаат на ниедна од областите на стопанството за кои се основани комори како и стопанските организации за кои не може да се утврди во која комора се должни да се зачленат.

4. Управување во коморите

Член 39

Со комората управуваат членовите на комората преку свои претставници.

Со комората за поширокото подрачје управуваат претставници на коморите за потесните подрачја и претставници на стопанските организации што непосредно се зачленуваат во комората за пошироко подрачје.

Ако се основе заедничка комора за повеќе области на стопанството, во управувањето со комората за поширокото подрачје, кога не е основана и заедничка комора за поширокото подрачје, учествуваат преку свои претставници и членовите на заедничката комора за потесното подрачје што ѝ припаѓа на областа на стопанството за која е основана комората за поширокото подрачје.

Член 40

Со статутот на комората може да се предвиди во работата на органите на комората да учествуваат и претставници на одделни комори за други области на стопанството, но без право на одлучување.

Во работата на органите на управувањето на Сојузната индустриска комора учествува и претставник на Заедницата на југословенското електро-стопанство, и тоа со право на глас.

Во работата на органите на управувањето на Сојузната сообраќајна комора учествува и претставник на Заедницата на Југословенските железници и на Заедницата на Југословенските пошти, телеграфи и телефони, и тоа со право на глас.

Член 41

Во управувањето со коморите учествуваат и определен број делегати на имателите на приватни дуќани, ако такви дуќани постојат во областа на стопанството за која е основана комората.

Член 42

Претставниците на членовите на комората во собранието на комората ги избираат нивните највисоки органи, а претставниците на земјоделските заедници нивните задружни совети.

Претставниците на коморите за потесно подрачје во собранието на комората за поширокото подрачје ги избираат собранијата на коморите за потесните подрачја.

5. Заклучоци и други акти на комората

Член 43

Во вршењето на своите работи коморите по правило донесуваат заклучоци и препораки.

За непридржување кон заклучоците донесени во работите за кои е тоа предвидено со сојузен закон или со прописи донесени врз основа на сојузен закон и кон заклучоците што се однесуваат на статутарни прашања, спрема членовите можат да

се изрекуваат определени мерки на општествената дисциплина.

Сојузната надворешнотрговска комора може да донесува заклучоци за чие непридржување можат да се изрекуваат определени мерки на општествената дисциплина и во работите за кои е тоа со статутот на комората изречно предвидено.

Во заклучокот од ст. 2 и 3 на овој член мора да биде содржана клаузулата за задолжителноста на придржувањето кон заклучокот.

Член 44

Спрема член на комората што не се придржува кон заклучоците на комората од ст. 2 и 3 на претходниот член можат да се изречат мерките предвидени во статутот на комората.

Со статутот на комората како мерки за непридржувањето кон заклучоците на комората од ст. 2 и 3 на претходниот член можат особено да се предвидат јавна опомена со објавување во печатот или на собранието на комората или без објавување, губење на правото на избор во органите на комората за определено време, забрана на користењето на услуги на комората за определено време, привремена забрана на учеството на изложби и саеми како и други мерки на општествена дисциплина.

За непридржување кон заклучоците на комората од ст. 2 и 3 на претходниот член постапката ја води судот на честа формиран при комората за изречување на мерките по повредите на добрите деловни обичаи.

Член 45

Коморите издаваат уверенија за фактите што се однесуваат на работите на јавната служба што им се доверени.

Коморите издаваат уверенија за фактите за кои водат службена евиденција, а и за други факти кога е тоа определено со закон или со други прописи.

Кога комората издава уверение за факти за кои не води службена евиденција, тие факти се утврдуваат во постапката пропишана со одредбите од главата XI на Законот за општата управна постапка.

Уверенијата што ги издаваат коморите согласно со податоците на својата службена евиденција, имаат значење на јавна исправа.

Сојузната надворешнотрговска комора на барање потврдува определени факти во исправите што ги издаваат нејзини членови со цел за употреба на тие исправи во странство во рамките на нивното редовно надворешнотрговско работење.

6. Органи на коморите

Член 46

Органи на комората се собранието, управниот одбор и надзорниот одбор.

Ако во комората постојат стручни секции, се формираат и органите на стручните секции предвидени со статутот на комората.

Со статутот на комората можат да се предвидат и други органи на комората со право на одлучување, како и советодавни органи.

За формирање на одделни органи предвидени со статутот решава собранието на комората или управниот одбор врз основа на овластување од собранието.

Коморите за разни области на стопанството можат со цел за меѓусебна соработка да формираат заеднички советодавни тела (одбори, комисии итн.).

Член 47

Делокругот, составот, постапката за избор и отповик и начинот на работата на органите на комората се определуваат со статутот на комората.

Со статутот на комората за поширокото подрачје се определува и бројот на претставници на коморите за потесните подрачја што ги формираат органите на комората за поширокото подрачје.

Со статутот на комората може да се предвиди членовите на комората да избираат во собранието

на комората само определен број делегати (делегатски систем).

Собранието на комората може да донесе и посебен правилник за избирањето и отповикот на органите на комората.

Член 48

Собранието на комората е највисок орган на комората.

Собранието решава за начелните и други поважни прашања и дава насоки за работата на другите органи на комората, го донесува статутот на комората, донесува финансиски план и ја одобрува завршната сметка на комората, ја определува нормата и основницата за пресметување на придонесот за комората а решава и за други работи предвидени со статутот на комората.

Статутот на комората го одобрува соборот на производителите на односната политичкотериторијална единица. Статутот на општинската комора основана за подрачјето на повеќе општини го одобрува соборот на производителите на општинскиот народен одбор на чие подрачје ќе биде седиштето на општинската комора, а статутот на регионалната комора — соборот на производителите на републичкото народно собрание.

Член 49

Управниот одбор ги спроведува заклучоците и насоките на собранието и управува со комората. Управниот одбор го избира собранието на комората.

Член 50

Надзорниот одбор врши контрола над финансиското работење на комората.

Надзорниот одбор го избира собранието на комората.

Член 51

Стручни секции можат да се формираат за одделни или повеќе сродни или меѓусебно поврзани гранки (струки) или стопански дејности.

Член 52

Стручната секција ја сочинуваат стопанските организации и другите членови на комората што според својата основна стопанска дејност ѝ припаѓаат на гранката (струката) за која е формирана секцијата.

Стручна секција на комората за пошироко подрачје формираат стопанските организации и другите членови на коморите за потесни подрачја и стопанските организации што непосредно се зачленуваат во комората за пошироко подрачје.

Стопанските организации што вршат работи на повеќе стопански дејности можат да учествуваат во работата на повеќе секции.

Со статутот на одделна комора може да се предвиди во секциите да можат да имаат свој претставник и одделни стручни секции на други комори.

Член 53

Во Сојузната индустриска комора, во Сојузната градежна комора и во Сојузната сообраќајна комора се формираат совети на гранки.

Советите на гранки се формираат за одделни или повеќе сродни или меѓусебно поврзани гранки или стопански дејности.

За кои гранки односно дејности ќе се формираат совети на гранка, одлучува собранието на комората или управниот одбор врз основа на овластување од собранието на комората.

Член 54

Советите на гранки во Сојузната индустриска комора, во Сојузната градежна комора и во Сојузната сообраќајна комора самостојно ги разгледуваат прашањата што се од значење за гранката, можат непосредно на државните органи да им предлагаат мерки за унапредување на гранката и да им даваат мислења и забелешки на предлозите на стопански прописи и мерки, имаат посебни органи — пленум на советот со овластувања на собрание и

извршен одбор на советот со овластувања на управен одбор, имаат посебни статuti, своите расходи ги покриваат од сопствените приходи (придонесите), имаат свој посебен финансиски план и завршна сметка, а можат да имаат и своја посебна администрација.

По прашањата што суштествено засегаат во меѓусебните односи на гранките, советот на гранката својот предлог, мислењето или забелешките што непосредно му ги упатува на државен орган ќе му ги достави и на управниот одбор на комората.

Со статутот на советот на гранка може да се предвиди советот на гранка да може, наместо пленум и извршен одбор, да има само еден орган.

Член 55

Советите на гранките во коморите од претходниот член особено се занимаваат со прашањата: за примена на современите технолошки постапки и за организација на трудот; за унапредување на самоуправувањето во стопанските организации; за кооперација и специјализација на производството; за снабдување со сировини, проширување на изворите на сировини и за нивното обогоредување; за асортиман и квалитет; за анализа на пазарот и цените; за нормативи на потрошокот на материјали, енергија и работна сила, како и со други економски, технички и стручни прашања на гранката.

Советите на гранките се занимаваат и со прашања за односите што произлегуваат од обврските на стопанските организации спрема општествената заедница, за распоредот на чистиот приход и за основите и мерилата за наградување.

Советите на гранките работат и за подигањето и усовршувањето на кадрите за потребите на гранката, за развивањето на добрите деловни обичаи, за организирањето на заеднички проучувања и истражувања, за одржувањето и развивањето на врски со слични организации во други земји, за собирањето на заедничка техничка и друга документација, за издавањето на стручни публикации и сл.

Управниот одбор на комората може да поништи заклучок или препорака на советот на гранката ако е во спротивност со заклучоците односно препораките на собранието или управниот одбор на комората или со интересите на областа на стопанството за која е основана комората.

Член 56

Со статутите на советите на гранките на Сојузната индустриска комора, на Сојузната градежна комора и на Сојузната сообраќајна комора поблиску се определуваат задачите на советите на гранките, органите и нивниот делокруг, составот, избирањето и отповикот на органите на советот на гранката, како и начинот на нивната работа.

Статутите на советите на гранката ги одобрува управниот одбор на комората.

Член 57

Во Сојузната индустриска комора, во Сојузната градежна комора и во Сојузната сообраќајна комора можат да се формираат и регионални претставништва (секции) на советот на гранката за територијата на одделни народни републики или за одделни потесни реони.

За формирањето на регионално претставништво (секција) решава највисокиот орган на советот на гранката.

Формирање на регионално претставништво (секција) можат да бараат и заинтересираните стопански организации со седиште на подрачјето за кое се предлага формирање на регионално претставништво (секција), ако за ваквото барање се изјаснат најмалку една третина од тие стопански организации.

Ако највисокиот орган на советот на гранката не се согласи со барањето, конечно решение донесува управниот одбор на комората.

Правата и должностите на регионалното претставништво (секцијата) се определуваат со статутот на советот на гранката. Регионалното претставништво (секцијата) своите расходи ги покрива од приходите на советот на гранката.

7. Претседател на комората

Член 58

Претседателот на комората го избира собранието на комората од редот на лицата запослени во стопанските организации и установи зачленети во комората или од редот на истакнати јавни работници што се занимаваат со прашања на стопанството.

Член 59

Претседателот на комората ја претставува комората.

Член 60

Претседателот на комората се грижи работата на комората да биде во согласност со прописите, статутот и правилниците на комората како и со заклучоците на органите на комората.

Претседателот на комората за својата работа одговара пред собранието и пред управниот одбор на комората.

Правата и должностите на претседателот поблиску се определуваат со статутот на комората. Во случај на отсутност или спреченост на претседателот на комората, комората ја претставува лице што управниот одбор ќе го определи од редовите на своите членови.

Член 61

Претседателот на комората е наедно претседател на управниот одбор

Член 62

Управниот одбор на комората му ја определува наградата (личниот доход) на претседателот на комората кој должноста на претседател ја врши како постојана редовна должност.

8. Секретар на комората

Член 63

Секоја комора има секретар.

Сојузните комори, ако тоа се предвиди со статутот, можат да имаат и повеќе секретари.

Секретарот го избира и го разрешува собранието на комората.

Секретарот се избира на неопределено време.

Член 64

Секретарот на комората се грижи за спроведувањето на заклучоците на органите на комората и раководи со администрацијата на комората.

Секретарот работи по насоките на управниот одбор и претседателот.

Секретарот на комората е дисциплински старешина на службениците и работниците на комората.

Член 65

Секретарот на комората ја застапува комората во нејзините имотни и други правни односи.

Секретарот може да овласти друго лице да ја застапува комората во определени работи.

Член 66

Секретарот на комората е наредбодавец за извршување на финансискиот план на комората.

Со статутот на комората се определува кој ја врши должноста на наредбодавец во случај на спреченост на секретарот.

Член 67

За својата работа секретарот одговара пред претседателот, управниот одбор и собранието на комората.

Член 68

Управниот одбор на комората ја определува наградата (личниот доход) на секретарот на сојузната односно републичката комора.

Наградата (личниот доход) на секретарите на другите комори се определува според прописите за јавните службеници.

9. Администрација на комората

Член 69

За вршење на стручните и административните работи комората има своја администрација.

Начинот на работата на администрацијата на комората се определува со правилникот што го донесува управниот одбор на комората.

Член 70

Комората самостојно ја утврдува систематизацијата на работните места во администрацијата на комората.

Систематизацијата на работните места во администрацијата на комората ја утврдува управниот одбор на комората.

Систематизацијата на работните места во администрацијата на советите на гранките на Сојузната индустриска комора, Сојузната градежна комора и Сојузната сообраќајна комора ја утврдува управниот одбор на советот на гранката, во согласност со управниот одбор на комората.

Член 71

Со статутите на советите на гранките на Сојузната индустриска комора, Сојузната градежна комора и на Сојузната сообраќајна комора се определува дали административно-техничките работи на советот на гранката ќе ги врши општата администрација на комората или советот на гранката ќе има посебна администрација за вршење на тие работи.

Со посебната администрација на советот на гранката раководи секретарот на советот на гранката.

Со статутот може да се предвиди секретарот на советот на гранката да го претставува советот на гранката пред државните органи и други организации во прашањата од делокругот на советот на гранката.

Секретарот на советот на гранката го избира пленумот на советот на гранката, во согласност со управниот одбор на комората.

10. Финансирање на комората

а) Придонеси, финансиски планови и завршни сметки на комората

Член 72

Средствата на комората се формираат од придонесите за комората и од приходите од надоместоци за услуги на комората.

Придонес плаќаат сите членови на комората.

Основицата за пресметување на придонесот што земјоделските задруги им го плаќаат на трговските комори (член 31) ја сочинува прометот што задругата го остварува од откупната дејност и од продажбата на индустриски производи преку своите пролаваници.

Придонес на комората за поширокото подрачје и плаќаат коморите за потесните подрачја и стопанските организации непосредно зачленети во комората за поширокото подрачје.

Придонесот што коморите за потесното подрачје и го уплатуваат на комората за поширокото подрачје, го определува собранието на комората за поширокото подрачје.

Начинот на наплатата на придонесите го пропишува сојузниот Државен секретаријат за работите на финансите.

Член 73

Нормата и основицата за пресметување на придонесот за секоја година ги определува собранието на комората.

По исклучок, ако е со статутот на комората определено комората да одржува собрание секоја втора година, собранието може нормата и основицата за пресметување на придонесот да ги определи и за две години.

Член 74

Заклучокот на собранието за определувањето на нормата и основицата за пресметување на придоне-

сот за комората, комората е должна да му го поднесе на соодветниот орган на управата надлежен за работите на финансиите во срок од 15 дена од денот на донесувањето на заклучокот.

Ако органот на управата од претходниот став не се согласува со нормата или основницата за пресметување на придонесот, тој може во срок од 30 дена од денот на приемот на заклучокот да му стави свои забелешки (приговор) на извршниот совет односно народниот одбор, кој донесува конечно решение.

Член 75

Средствата од придонесот што ги товарат трошоците на работењето на стопанските организации можат да се употребат само за подмирување на редовните расходи на комората.

Сојузниот извршен совет може да пропише до која височина придонесите за коморите можат да одат на товар на трошоците на работењето на стопанските организации.

Член 76

Комората е должна за секоја година да состави свој финансиски план, а по истекот на годината своја завршна сметка.

Собранието на комората донесува финансиски план и ја одобрува завршната сметка.

По исклучок, ако е со статутот на комората определено комората да одржува собрание секоја втора година, собранието донесува финансиски план и за период од две години.

Во случајот од претходниот став завршната сметка за годината во која не се одржува собрание ја одобрува управниот одбор на комората, со тоа што таа завршна сметка подлежи на дополнителна согласност од наредното собрание на комората.

Комората е должна својот финансиски план и завршната сметка да му ги достави на народното собрание односно на народниот одбор и на соодветниот орган на управата надлежен за работите на финансиите.

Финансискиот план и завршната сметка комората му ги доставува на органот на управата надлежен за работите на финансиите заедно со заклучокот за определување на нормата и основницата за пресметување на придонесот за комората во рокот предвиден во членот 74 став 1 на овој закон.

Вишокот на приходите над расходите според завршната сметка се распределува според насоките на собранието на комората.

б) Финансирање на советите на гранките на Сојузната индустриска комора, Сојузната градежна комора и Сојузната сообраќајна комора

Член 77

Советите на гранките на Сојузната индустриска комора, Сојузната градежна комора и Сојузната сообраќајна комора сами ги покриваат своите расходи од посебните придонеси за советот на гранката.

Придонесот за советот на гранката го плаќаат сите членови на комората што ѝ припаѓаат на односната гранка.

Нормата и основницата за пресметување на придонесот за советот на гранката ги определува пленумот на советот на гранката, во согласност со управниот одбор на комората.

Член 78

Советите на гранката составуваат посебни финансиски планови и завршни сметки.

Финансискиот план на советот на гранката го донесува и завршната сметка ја составува пленумот на советот на гранката, а ги одобрува управниот одбор на комората.

Со статутот на советот на гранката се определува кој ќе биде наредбодавец за извршување на финансискиот план на советот на гранката.

Член 79

Ако административно-техничките работи на советот на гранката ги врши општата администрација

на комората, управниот одбор на комората определува кој дел од расходите на општата администрација на комората ќе поднесува советот на гранката од своите средства.

Член 80

Одредбите на членот 72 став 6 и чл. 73 до 76 на овој закон важат и за советите на гранките.

11. Надзор на државните органи над работата на коморите

Член 81

Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата вршат надзор во поглед на законитоста на работата на сојузните комори.

Републичките извршни совети и републичките органи на управата вршат надзор во поглед на законитоста на работата на републичките комори и регионалните комори.

Извршните совети и органите на управата на автономните единици вршат надзор во поглед на законитоста на работата на коморите на автономните единици.

Околинските народни одбори и органите на управата на околинскиот народен одбор вршат надзор во поглед на законитоста на работата на околинските комори.

Општинските народни одбори и органите на управата на општинскиот народен одбор вршат надзор во поглед на законитоста на работата на општинските комори.

Член 82

Надзор во поглед на законитоста на работата на коморите за одделни области на стопанството врши органот на управата надлежен за работите од односната област на стопанството.

Член 83

Извршниот совет односно народниот одбор може да свика собрание на комората заради решавање за отповик на управниот одбор на комората во случај на потешки или повторени повреди на прописи или одредби на статутот од страна на управниот одбор.

Ако собранието на комората, во случајот од претходниот став, не го отповика управниот одбор, извршниот совет односно народниот одбор на заедничка седница на обата собора, може да одлучи да се распусти управниот одбор на комората.

Со одлуката за распуштање на управниот одбор ќе се определат нови избори, кои мораат да се одржат во рок од три месеци од денот на донесувањето на одлуката, како и органот што ќе ги врши работите на управниот одбор до изборот на нов управен одбор.

Член 84

Извршниот совет односно надлежниот совет на народниот одбор може во вршењето на надзор да поништи заклучок и препорака на комората, ако се во спротивност со прописите или статутот на комората.

Член 85

Органот на управата во вршењето на надзор може да запре од извршување заклучок или препорака на комората, ако е во спротивност со прописите или статутот на комората.

Органот на управата е должен за запирањето на извршувањето на препораката или заклучокот на комората веднаш да го извести органот надлежен за поништување на препораката односно заклучокот.

Против одлуката за запирање на извршувањето на заклучокот односно препораката комората има право на жалба до извршниот совет односно народниот одбор.

Член 86

Комората е должна на народното собрание и на извршниот совет односно народниот одбор да им доставува годишни извештаи за својата работа

12. Основување на самостојни установи од страна на комората

Член 87

Заради остварување на своите задачи коморите можат да основуваат самостојни установи, како што се: бира, институти, лаборатории и сл.

Член 88

На самостојните установи што ги основуваат коморите се применуваат општите прописи за самостојните установи и посебните прописи што се однесуваат на одделни видови самостојни установи, ако со овој закон не е определено поинаку.

Со договор комората може да ја обврзе установата првенствено да им врши услуги на членовите на комората и да не може да ја менува дејноста заради која е основана без согласност од управниот одбор на комората.

Комората може да склучи договор и со постојна самостојна установа со кој ќе се предвиди таа установа првенствено да им врши определени услуги на членовите на комората.

Член 89

Комората е должна на самостојната установа што ќе ја основе да ѝ ги обезбеди потребните средства за почнување на работата и за работење на установата од своите средства или во вид на заем.

Средствата од претходниот став можат да ѝ ги обезбедат на установата и членовите на комората што ќе ги користат услугите на установата.

Средствата што на установата ѝ ги обезбедува комората или членовите на комората можат да се дадат со обврска или без обврска за враќање.

Ако средствата ѝ се далени на установата со обврска за враќање, начинот и рокот за враќање на тие средства се определува со договор меѓу комората и установата.

Член 90

Повеќе комори можат заеднички да основат самостојна установа.

Односите што произлегуваат од заедничкото основување на установата се регулираат со договор меѓу коморите.

13. Судови на честа

Член 91

При комората постои суд на честа.

Претседателот, заменикот на претседателот и членовите на судот на честа ги избира Собранието на комората. Собранието на комората може да го овласти управниот одбор членовите на судот на честа да ги избира управниот одбор.

Член 92

Судот на честа одлучува по повредите на добри деловни обичаи што ќе ги извршат членовите на комората.

Како повреди на добри деловни обичаи можат, според околностите на случајот, да се сметаат особено постапките на членовите со кои противно на деловните обичаи, ѝ се нанесува штета на општествената заедница, на други стопански организации или поединци, со кои се изигрува духот и смислата на прописите или се руши угледот на земјата во странство.

Сојузните комори утврдуваат, особено врз основа на праксата на судовите на честа и на стопанските судови, кои постапки на стопанските организации се сметаат како повреди на добрите деловни обичаи и ги објавуваат попремено.

Член 93

За повреди на добри деловни обичаи може со одлука на судот на честа да се изрече како мерка јавна опомена со објавување во печатот или на Собранието на комората.

Во лесни случаи судот на честа може да изрече, како мерка, и опомена без објавување во печатот или на Собранието на комората.

Како мерка за повреда на добри деловни обичаи со статутот на комората можат да се предвидат и губење на правото на избор во орган на комората за определено време, привремена забрана на кори-

стењето на услуги на комората и забрана на учеството на изложби и саеми за определено време.

Член 94

Ако стопанската организација и по изречената мерка за повредата на добри деловни обичаи ја повтори повредата, на предлог од судот на честа општинскиот народен одбор може во потешки случаи да ги распушти односно да ги смени органите на управувањето на стопанската организација и да распише нови избори, кои мораат да се одржат во рок од три месеци од денот на донесувањето на одлуката за распуштањето на органите.

Решението од претходниот став општинскиот народен одбор го донесува на заедничка седница на обата собора.

Ако имател на приватен дуќан и по изречената мерка за повреда на добри деловни обичаи повторно потешко ги повреди тие обичаи, надлежниот совет на општинскиот народен одбор може, на предлог од судот на честа, да му го одземе одобрието за работа.

Член 95

Судот на честа е должен при донесувањето на одлуката особено да ги земе предвид прописите, узансите, добрите деловни обичаи и препораките и заклучоците на органот на комората.

Член 96

Член на комората спрема кој е изречена мерка поради повреда на добрите деловни обичаи може да вложи приговор до управниот одбор во рок од 15 дена од денот на приемот на одлуката.

Приговорот го задржува извршувањето на изречената мерка.

Член 97

Уредувањето на судот на честа и постапката пред него се определува со правилникот што го донесува Собранието на комората.

14. Надворешнотрговска арбитража

Член 98

При Сојузната надворешнотрговска комора постои Надворешнотрговска арбитража како постојан избран суд за решавање на споровите предвидени во членот 111 од Законот за стопанските судови.

Член 99

Уредувањето на Надворешнотрговската арбитража и постапката пред неа се определуваат со правилникот, што го донесува управниот одбор на Сојузната надворешнотрговска комора, а го одобрува Комитетот за надворешна трговија во спогодба со Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за правосудни работи.

III. СОЈУЗИ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ ЗАДРУГИ

Член 100

Задачите на сојузите на земјоделските задруги се определуваат со статутот на сојузот.

Со статутот како задачи на сојузот можат особено да се предвидат: развивање на социјалистичките економски односи во селото и вклучување на индивидуалните земјоделски производители во такви односи; дејност за организационото и стопанското засилување на земјоделските задруги; развивање на органите на самоуправањето и на демографските односи во земјоделските задруги; економско образование на членовите на задругите.

Член 101

Според подрачјето на кое ќе ја вршат својата дејност постојат основни сојузи на земјоделските задруги, сојузи на земјоделските задруги на автономните единици, сојузи на земјоделските задруги на народните републики и Главен сојуз на земјоделските задруги на Југославија.

Основниот сојуз може да биде со дејност на подрачјето на една или повеќе општини или на подрачјето на една околина.

Подрачјето на основниот сојуз го определува сојузот на земјоделските задруги на народната република на предлог од земјоделските задруги од подрачјето за кое се основува основниот сојуз.

Член 102

Земјоделските задруги се зачленуваат во основните сојузи на земјоделските задруги на чие подрачје се наоѓа седиштето на земјоделската задруга.

Основните сојузи на земјоделските задруги се зачленуваат во сојузите на земјоделските задруги на народните републики, а сојузите на земјоделските задруги на народните републики — во Главниот сојуз на земјоделските задруги на Југославија.

Член 103

По исклучок од ставот 2 на претходниот член, основните сојузи на земјоделските задруги чии седишта се наоѓаат на подрачјето на автономната единица се зачленуваат во сојузот на земјоделските задруги на автономната единица.

Сојузите на земјоделските задруги на автономните единици се зачленуваат во сојузот на земјоделските задруги на народната република.

Ако на подрачјето на автономна единица односно на територијата на народната република не постојат основни сојузи на земјоделските задруги, земјоделските задруги можат да се зачленат непосредно во сојузот на земјоделските задруги на автономната единица односно народната република.

Член 104

Во сојузите на земјоделските задруги можат да се зачленат и самостојни установи, ако е тоа дозволено со статутот на сојузот.

Член 105

Со статутот на сојузот на земјоделските задруги се определуваат: задачите на сојузот; органите и нивниот делокруг; составот, начинот на избирањето и отповикот на органите; правата и должностите на членовите на сојузот; организацијата и начинот на работата на сојузот, и се регулираат и другите прашања од значење за сојузот.

Статутот на сојузот го донесува собранието на сојузот, а го одобрува советот на производителите на политичко-територијалната единица на чие подрачје ја врши сојузот својата дејност.

Член 106

Сојузите на земјоделските задруги ги покриваат своите расходи од придонесот што го плаќаат сите членови на сојузот.

Одредбите од чл. 73 до 76 на овој закон за финансирањето на коморите согласно се применуваат и на сојузите на земјоделските задруги.

Одредбите од чл. 81 до 85 за надзорот на државните органи над работата на коморите се применуваат и на сојузот на земјоделските задруги.

IV. ДЕЛОВНО-ТЕХНИЧКА СОРАБОТКА НА СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ И ДЕЛОВНИ ЗДРУЖЕНИЈА

A. Заеднички одредби

1. Целите на деловно-техничката соработка и на деловните здруженија

Член 107

Претпријатијата и земјоделските задруги како и другите стопански организации можат да склучат договор за деловно-техничка соработка или да основат деловно здружение заради заедничко вршење на определени работи од основната и споредната дејност на стопанските организации, како и заради вршење на други работи и за остварување на техничката соработка во врска со тие дејности.

Во склучувањето на договорот за деловно-техничката соработка и во основањето на деловното здружение можат да учествуваат и одделни самостојни установи.

Во деловните здруженија чија дејност е во врска со станбената изградба можат да стапуваат и општинските фондови за станбена изградба.

Стопанските организации што произведуваат за определени потреби на Југословенската народна армија можат да учествуваат во склучување на договори за деловно-техничка соработка односно да се зачленат во деловно здружение само во со-

гласност со Државниот секретаријат за работите на народната одбрана.

Член 108

Договор за деловно-техничка соработка можат да склучат односно деловно здружение можат да основат стопанските организации од исти или различни стопански дејности.

Член 109

Повеќе деловни здруженија можат да основат ново деловно здружение.

Одлуката за основавање на деловното здружение од претходниот став ја донесуваат управните одбори на деловните здруженија што основуваат ново деловно здружение.

Одлуката е полноважна ако со неа се согласиле работничките совети на претпријатијата односно задружните совети на задругите и највисоките органи на другите стопански организации и установи зачленети во деловните здруженија што основуваат ново деловно здружение.

Член 110

Договори за деловно-техничка соработка можат да се склучуваат односно деловни здруженија можат да се основуваат особено со цел:

- 1) за заедничко производство и преработка на определени производи и за нивна заедничка продажба;
- 2) за заедничка продажба на откупените земјоделски производи;
- 3) за усогласување на производствениот програми, асортиманот и квалитетот на производите;
- 4) за заедничко користење на опремата и уредите;
- 5) за заедничка набавка на опрема, сировини и материјали;
- 6) за заедничка продажба на постројки, уреди, опрема или која и да е друга стока чии составни делови се произведени од содоговарачите, како и за заедничка продажба на определен вид стоки чии одделни асортимани ги произведуваат содоговарачите;
- 7) за заедничко вршење на определени надворешнотрговски работи (извоз на стоки, увоз на стоки итн.);
- 8) за заедничко вршење на определени стопански услуги (отпремање на стоки, транспортирање на стоки, туристички услуги итн.);
- 9) за заедничко вршење на проектантски, инвестициони, монтажни и ремонтни работи;
- 10) за заедничко купување и користење на лиценци;
- 11) за заедничко вршење на истражувања и конструкциони работи.

Член 111

Не е допуштено склучување на договори за деловно-техничка соработка односно основавање деловно здружение со цели што им се противни на начелата на единствено стопанско подрачје, планското насочување на стопанството и на другите начела на општествено-економскиот систем.

Договорот за деловно-техничка соработка односно за основавање деловно здружение особено не смее да содржи клаузули што имаат за цел ограничување обемот на производството и на користењето капацитетите на производителите, оневозможување на економскиот опстанок на пазарот на другите стопански организации, поделба на пазарот и на деловните подрачја или со кои се предвидува спогодување на содоговарачите за продажните цени на внатрешниот пазар.

Не е допуштено ни здружување врз основа на кое работничките совети и управните одбори на стопанските организации односно органите на земјоделските задруги се откажуваат од основните права во управувањето или пренесуваат на здружението такви овластувања поради кои стопанските организации ја губат деловната способност и својството на самостојна стопанска организација.

Како основни права во управувањето, во смисла на одредбата на претходниот став, се смета особено донесувањето на стопански план, правото на користење на средствата, правото на распоред на чистиот приход, правото на одлучување во работните односи, како и другите права за кои со закон изречно е определено да ги вршат органите на самоуправањето на стопанската организација.

2. Склучување и содржина на договорите за деловно-техничка соработка и на договорите за основување деловно здружение

Член 112

Деловно-техничка соработка се остварува односно деловно здружение се основува со склучување на писмен договор.

Договорот се склучува на определено или неопределено време.

Член 113

Со договорот за деловно-техничката соработка особено се определуваат: работите што содоговарачите заеднички ќе ги вршат; дали договорот се склучува на определено или неопределено време и рокот за откажување од договорот; правата и обврските на содоговарачите; начинот на подмирувањето на заедничките трошоци; санкцијата за неизвршување на договорените обврски.

Со договорот за основување на деловно здружение особено се определуваат: фирмата (името) на здружението; работите што стопанските организации ги пренесуваат врз здружението; дали здружението се основува на определено или неопределено време и рокот за откажување од договорот; средствата што стопанските организации му ги обезбедуваат на здружението за почнување на неговата работа и за работење, како и начинот и сроковите за враќање на средствата; нивните права и обврски; односот на здружените стопански организации спрема здружението и меѓусебните односи на стопанските организации; органите на здружението и нивните овластувања; мнозинството потребно за одржување на седници на органите и за полноважно одлучување; кои заклучоци на органите се задолжителни за членовите на здружението; санкциите за неизвршување на обврските од договорот за основување на здружението и на заклучоците на органите на здружението.

Со договорот од претходните ставови не можат да се предвидат срокови пократки од една година ниту подолги од пет години за откажување од договорот за деловно-техничка соработка односно од договорот за основување на здружението.

Член 114

За склучување на договор за деловно-техничка соработка односно за основување деловно здружение решаваат работничките совети на претпријатијата односно задружните совети на задругите, а ако договорот го склучуваат други стопански организации и установи — нивните највисоки органи на самоуправањето.

Договорот е полноважен кога ќе го одобрат органите од претходниот став.

Член 115

Содоговарачите можат дополнително да вршат измени и дополненија на одредбите од договорот за деловно-техничката соработка односно за основувањето на деловното здружение.

Ако одделен содоговарач не се согласи со измената и дополнението на одредбите од договорот, може да се откаже од договорот и пред рокот договорен за откажување од договорот.

Во случајот од претходниот став, содоговарачот што се откажал од договорот не е одговорен за обврските од работите склучени по измената односно дополнението на договорот.

Измените и дополненијата во договорот за основување на деловното здружение се вршат според постапката пропишана за потврда на договорите за основувањето на здруженија.

Член 116

Споровите настанати поради неизвршување на обврска од договорите за деловно-техничка соработка како и имотните спорови настанати поради откажување од договорите или престанок на договорниот однос ги решава надлежниот стопански суд.

Споровите настанати поради неизвршување на обврските од договорите за основување на деловно здружение, поради истапување односно исклучување на одделни членови од здружението или поради престанок на здружението ги решава надлежниот стопански суд.

3. Заедничко основување и користење на услуги од други претпријатија и самостојни установи

Член 117

Стопанските организации што склучиле договор за деловно-техничка соработка можат да основаат претпријатија за вршење стопански дејности што служат за остварување на целите на деловно-техничката соработка или заради вршење на определени услуги на содоговарачите.

Заради остварување на целите на деловно-техничката соработка содоговарачите можат да даваат техничка помош на содоговарачите да основаат самостојни установи (институти, бира, заводи и сл.).

Претпријатијата и установите од претходните ставови можат да основаат и деловно здружение заради остварување на целите на здружението или вршење на определени услуги на членовите на здружението.

Член 118

Односите меѓу стопанските организации што склучиле договор за деловно-техничка соработка и претпријатието односно самостојната установа што ги основаат тие се регулираат со договор меѓу основувачот и претпријатието односно установата.

Со договорот од претходниот став основувачите можат да го обврзат претпријатието првенствено да ги снабдува основувачите со определени сировини, полупроизводи или готови производи, да ги продава нивните стоки, да произведува стоки или да врши услуги што ќе му ги определат тие и слично.

Со договорот од ставот 1 на овој член самостојната установа може да се обврзе определени услуги на техничка, стручна или друга слична помош да им дава првенствено на соодоговарачите.

Претпријатието односно установата од ставот 1 на овој член може, со рок за откажување од договорот од една година, да го раскине односот со основувачите по истекот на пет години од денот на своето основување а и пред тој рок, ако го отплатиле времето добиен од основувачите.

Одредбите од претходните ставови важат и за деловните здруженија кога здружението е основувач на претпријатието односно установа.

Член 119

Стопанските организации што склучиле договор за деловно-техничка соработка и деловното здружение можат заради остварување на целите на деловно-техничката соработка односно на здружението да склучуваат договори во смисла на чл. 117 и 118 на овој закон и со постојните претпријатија или самостојни установи.

Член 120

Стопанските организации што склучиле договор за деловно-техничка соработка односно членовите на деловното здружение се должни да му ги обезбедат на основаното претпријатието односно на основаната самостојна установа потребните средства за почеток на работата од средствата на своите фондови или од средствата добиени врз основа на заем или други кредитни работи, ако од договорот за заем или за кредит произлегува дека е тоа допустено.

Стопанските организации што основале деловно здружение му ги обезбедуваат средствата од претходниот став на основаното претпријатието одно-

сно на основаната установа непосредно или преку деловното здружение.

Со актот за основавање на претпријатието односно установата се определуваат средствата што му се обезбедуваат на претпријатието односно на установата.

Начинот и рокот за враќање на средствата се определуваат со договор меѓу основувачот и претпријатието односно установата.

На установа можат да ѝ се дадат средства и без обврска за враќање.

Член 121

На претпријатијата основани од страна на стопански организации што склучиле договор за деловно-техничка соработка односно основани од страна на деловно здружение, се применуваат општите и посебните прописи за претпријатијата, ако со овој закон не е определено поинаку.

На самостојните установи основани од страна на стопанските организации што склучиле договор за деловно-техничка соработка односно основани од страна на деловно здружение, се применуваат прописите за самостојните установи, ако со овој закон не е определено поинаку.

Член 122

Стопанските организации што склучиле договор за деловно-техничка соработка или за основавање на деловно здружение можат со тој договор или со посебен договор да се спогодат за заедничко основавање на определена погонска или деловна единица (сервиси, склади, продавници, трговски претставништва и сл.) или на одделна организациона единица (комерцијална служба, конструкционен отсек, лабораторија и сл.) во состав на одделен содоговарач што ќе им врши услуги и на другите содоговарачи.

Член 123

Со договорот со кој се предвидува заедничко основавање на погонска или деловна единица или на организациона единица во смисла на претходниот член особено се определуваат видовите и обемот на услугите што ќе ги користат содоговарачите, времето на користењето на услугите и начинот на поднесувањето на заедничките трошоци.

Член 124

Стопанските организации што склучиле договор за деловно-техничка соработка односно за основавање на деловно здружение можат со тој договор или со посебен договор да се спогодат за заедничко користење на услугите на одделни постојни погонски или деловни единици или на организационите единици во состав на одделни содоговарачи.

Б. Посебни одредби за договорите за деловно-техничка соработка

Член 125

Договор за деловно-техничка соработка може да се склучи за заедничко вршење на однапред непредвиден број работи или за извршување на една или повеќе определени работи.

Ако договорот од претходниот став содржи само рамковни одредби, вршењето на одделни работи предвидени во договорот поблиску се регулира со посебни договори.

Член 126

Со договорот за деловно-техничка соработка може да се предвиди во правниот промет во вршењето на работите предвидени со договорот заеднички да истапуваат сите содоговарачи или повеќе содоговарачи како полномошници на сите содоговарачи, или само еден од содоговарачите како полномошник на сите содоговарачи.

Член 127

Стопанските организации што склучиле договор за деловно-техничка соработка заеднички ги поднесуваат трошоците за кои ќе се утврди со договор дека претставуваат заеднички трошоци на содоговарачите.

Со договорот од претходниот став се утврдуваат мерилата за учество на одделни содоговарачи во поднесувањето на заедничките трошоци.

Член 128

Со договорот за деловно-техничка соработка може да се предвиди и солидарна одговорност на содоговарачите спрема трети лица за обврските настанати со вршењето на работите предвидени во договорот.

Солидарната одговорност на содоговарачите трае и по откажувањето од договорот во поглед на обврските настанати за време на траењето на договорниот однос.

Член 129

Со договорот за деловно-техничка соработка можат да се предвидат случаите на неизвршување на обврските од договорот од страна на одделни содоговарачи што повлекуваат определени договорни казни или престанок на договорниот однос со срок за откажување предвиден во договорот.

Член 130

Со цел за заедничко разгледување и проучување на определени прашања, стопанските организации што склучиле договор за деловно-техничка соработка можат да одржуваат производствено-технички советувања и деловни состаноци, како и да формираат заеднички комисији на стручњаци или студиски групи.

Член 131

Со договорот за деловно-техничка соработка ќе се предвиди кој од содоговарачите ќе ги преземе административно-техничките работи во врска со вршењето на работите предвидени во договорот.

Член 132

Договорот за деловно-техничка соработка не подлежи на потврда од државен орган.

Судот ќе донесе одлука за поништување на договорот за деловно-техничка соработка или на одделна одредба од договорот со кои се предвидуваат цели противни на начелата од членот 111 на овој закон или што им е противен на другите одредби од овој закон.

Поништувањето на договорот го врши Врховниот стопански суд според постапката предвидена за поништување на договорите за основавање на деловно здружение.

Член 133

Во поглед на дополнително пристапување кон договорот за деловно-техничка соработка на стопанските организации што не учествувале во неговото склучување, согласно се применуваат одредбите од членот 142 на овој закон што се однесуваат на дополнително пристапување во членство на деловното здружение.

В. Посебни одредби за деловните здруженија

1. Потврда на договорот за основавање на деловно здружение

Член 134

Договорот за основавање на деловно здружение го потврдува советот на општинскиот народен одбор на чие подрачје се наоѓа седиштето на здружението надлежен за работите на стопанството односно надлежен за стопанските дејности со кои претежно ќе се занимава деловното здружение.

Член 135

Стопанските организации и самостојните установи што го основаат деловното здружение се должни кон договорот да му поднесат на органот надлежен за потврда на договорот заверен извод од записникот од седницата на органот на стопанската организација односно на установата во кој е содржан заклучокот за прифаќање на договорот.

Член 136

Органот надлежен за потврда на договорот за основавање на деловното здружение ќе донесе решение за потврда на договорот ако целите предви-

дени во договорот не им се противни на начелата од членот 111 на овој закон или ако одделни одредби на договорот не им се противни на другите одредби од овој закон.

Против решението со кое се ускратува давањето на потврдата на договорот стопанските организации односно установите што поднесле барање за основување на здружение можат во рок од 15 дена од денот на доставата на решението да му изјават жалба на советот на околискиот народен одбор надлежен за стопанските дејности со кои претежно ќе се занимава деловното здружение.

Член 137

Деловното здружение се запишува во регистарот на стопанските организации кај окружниот стопански суд на чие подрачје се наоѓа седиштето на здружението.

Здружението не може да биде запишано во регистарот ако договорот за основување на здружението не е потврден од органот надлежен за потврда на договорот.

За запишувањето во регистарот се применуваат општите прописи што важат за запишувањето на стопанските организации во регистарот.

Во регистарот, покрај другите пропишани податоци, се запишува и името (фирмата) на секој член на здружението и неговото седиште.

Член 138

Органите на инспекцијата и другите заинтересирани органи, коморите, одделни стопански организации и други лица што имаат правен интерес да се поништи договорот за основување на деловното здружение можат да поведат постапка за поништување на договорот во целина или само на одделни одредби од договорот.

Тужбата за поништување се поднесува против деловното здружение.

Член 139

По тужбите за поништување на договорот за основување на деловното здружение е надлежен во прв и последен степен Врховниот стопански суд.

Судот одлучува во совет од седум членови што го сочинуваат три судии и четири повремени судии на Врховниот стопански суд.

Член 140

Со судската одлука тужбеното барање се одбива или побиваниот договор за основување на деловно здружение се поништува во целина или само одделни одредби на договорот.

Судот ќе го поништи договорот во целина, ако треба да се понишат такви одредби во договорот што за содоговарачите биле решаваачки за склучување на договорот или поради чие поништување би престанала целта на натамошното постоење на здружението.

Член 141

Судската одлука за поништување на договорот за основување на деловното здружение судот ќе му ја достави и на органот надлежен за потврда на договорот.

Органот надлежен за потврда на договорот е должен да го стави вон сила своето решение за потврда на договорот за основување на здружението кој со судската одлука е поништен во целина, а ако со судската одлука се поништени само одделни одредби на договорот, тој ќе ги изврши потребните измени во своето решение во согласност со судската одлука.

Член 142

Кон деловно здружение можат дополнително да пристапат и стопански организации и самостојни установи што не учествувале во неговото основување, ако ги прифатат одредбите од договорот за основување на здружението и ако се согласи со тоа мнозинството од членовите на здружението.

Ако мнозинството од членовите на здружението го одбие барањето за прием во здружението,

стопанската организација односно установата што сака да пристапи кон здружението може да му упати свое барање за зачленување во здружението на органот надлежен за потврда на договорот за основување на здружението.

Органот од претходниот став може да донесе решение да е должно здружението да ја прими стопанската организација односно установата што го поднесла барањето, ако оцени дека со одбивањето на приемот се има стремеж кон остварување на цели што ѝ се противни на одредбата од членот 111 на овој закон.

2. Средства и распределба на доходот на деловното здружение

Член 143

Основните и обртните средства на деловното здружение му ги обезбедуваат неговите членови од средствата на своите соодветни фондови или од средствата здобиеени врз основа на заем или од други кредитни работи, ако од договорот за заем или за кредит произлегува дека е тоа допуштено.

Член 144

Членовите на деловното здружение можат да му дадат на здружението основни и обртни средства само во вид на заем.

Височината на засмот и сроковите за враќање на заемот се утврдуваат со договорот за основување на здружението или со одлуката на управниот одбор на здружението со која се согласни работничките совети на претпријатијата односно задружничките совети на задругите, а за другите организации и установи — нивните највисоки органи на самоуправувањето.

Член 145

Деловното здружение може да прибави средства од заеми и од други кредитни работи што непосредно ги склучува со банката.

За обврските по заемите и другите кредитни работи гарантираат членовите на здружението.

Одредбите на ст. 2 и 3 на членот 157 на овој закон за ограничување на одговорноста на членовите за обврската на здружението важат и за обврските по заемите и другите кредитни работи.

Средствата за отплатување на заемите што ги договорило здружението се обезбедуваат од средствата на членовите на здружението.

Член 146

Вкупниот приход на деловното здружение го сочинуваат надоместоците (провизиите, пашалните надоместоци, надоместоците врз основа на калкулација и сл.) што членовите му ги плаќаат на здружението за услугите што ги врши здружението за нивна сметка, како и другите приходи на здружението.

Доходот на деловното здружение претставува дел од вкупниот приход на здружението по одбивање на трошоците на работењето сторени за остварување на тој вкупен приход и на данокот на промет.

Член 147

Од доходот на деловното здружение се издвојува дел за лични доходи на работниците запослени во здружението, а остатокот на доходот се распредува на членовите на здружението врз основа на мерилата утврдени со договорот за основување на здружението (сразмерно со внесените средства, учеството во работењето итн.).

Делот од доходот што се издвојува за лични доходи на работниците запослени во здружението го определува највисокиот орган на здружението.

Член 148

Од личниот доход на работниците запослени во деловното здружение се плаќаат придонесите што ги плаќаат работниците на стопанските организации.

Член 149

Конечен распоред на вкупниот приход и конечна распределба на доходот на деловното здру-

жение се вршат по истекот на деловната година според завршната сметка на здружението.

Привремен распоред на вкупниот приход и привремена распределба на доходот на здружението се вршат тримесечно.

Член 150

Распоредот на личните доходи на работниците запослени во деловното здружение се врши врз основа на тарифниот правилник на здружението.

Личните доходи на работниците запослени во здружението се утврдуваат според основите по кои се утврдуваат личните доходи на работниците запослени во стопанските организации.

Тарифниот правилник на здружението се донесува според постапката предвидена за донесување на тарифните правилници на стопанските организации, со тоа што тарифниот правилник го донесува највисокиот орган на здружението.

Член 151

Ако деловното здружение основало агенција (претпријатие) за вршење комерцијално-услужни или други работи (член 162 став 3) или ако тие работи ги врши одделен член на здружението (член 163), расходите за вршење на административно-техничките работи на здружението заеднички ги поднесуваат членовите на здружението врз основа на мерилата утврдени со договорот за основавање на деловното здружение.

3. Начин на работењето на здружението

Член 152

Во работите што се пренесени врз него деловното здружение истапува спрема трети лица од свое име а за сметка на членовите на здружението.

Врз основа на посебно овластување од одделен член на здружението, здружението може да истапи спрема трети лица и од името и за сметка на одделен член на здружението.

Одделен член на здружението може да го овласти здружението да ги склучува од негово име и за негова сметка сите договори од еден или повеќе определени видови (генерално полномошно) или да склучи еден или повеќе определени договори (специјално полномошно).

Член 153

Ако деловното здружение основало агенција (претпријатие) за вршење комерцијално-услужни или други работи (член 162 став 3) или ако тие работи ги врши одделен член на здружението (член 163) како комисионер односно полномошник на членовите на здружението истапува агенцијата (претпријатието) односно членот на здружението врз кој е пренесено вршењето на комерцијално-услужни или други работи.

Член 154

Деловното здружение чии основувачи се деловни здруженија истапува спрема трети лица од свое име а за сметка на членовите на деловните здруженија што го основале новото здружение.

Член 155

Деловно здружение не смее во кој и да е вид да им го ограничува слободниот натпревар во производството или продажбата на стоки или во вршењето на стопански услуги на претпријатијата надвор од здружението.

Член 156

Во рамките на деловното здружение забранета е секоја спогодба противна на одредбите од договорот за основавање на деловното здружение или со која се има стремеж кон остварување на цели противни на начелата од членот 111 на овој закон.

Член 157

За обврските на деловното здружение кога истапува од свое име а за сметка на своите членови гарантираат членовите на здружението на рамни делови.

За обврските на деловното здружение чии основувачи се деловни здруженија, кога истапува од свое име а за сметка на членовите на деловните здруженија, гарантираат членовите на тие здруженија на рамни делови, ако со договорот за основавање на здружението не е предвидено поинаку.

Со договорот за основавање на здружението може одговорноста на членовите за обврските на здружението да се ограничи до височината на вложените средства или до определени износи.

Во случајот од претходниот став ограничувањето на одговорноста за обврските мора да биде запишано во регистар на стопанските организации.

Гаранцијата трае и по истапувањето од здружението во поглед на обврските на здружението настанати за време на траењето на членството во здружението.

Членот на здружението што го овластил здружението да може да истапува спрема трети лица од името и за негова сметка, е одговорен за штетата што здружението ќе му ја стори на трето лице како негов застапник.

4. Управување со деловното здружение и органи на управувањето

Член 158

Со деловното здружение управуваат членовите на здружението преку свои претставници.

Член 159

Деловното здружение има како органи управен одбор и шеф на бирото на здружението.

Со договорот за основавање на здружението може да се предвиди здружението да има и извршен одбор како работно тело на управниот одбор.

Член 160

Управниот одбор на деловното здружение го сочинуваат претставниците на членовите и шефот на бирото на здружението.

Членовите можат да имаат во управниот одбор еден или повеќе претставници, што се определува со правилата на здружението. Сите членови мораат да имаат ист број претставници.

Во управниот одбор на здружението имаат еден или повеќе претставници и работниците запослени во бирото на здружението, што се определува со правилата на здружението.

Во управниот одбор има свој претставник и претпријатието односно самостојната установа што се основани за вршење на определени услуги на членовите на здружението.

Член 161

Претставниците на членовите на деловното здружение во управниот одбор на здружението ги избираат работничките совети на претпријатијата односно задружните совети на задругите, а ако членови на здружението се други организации и установи — нивните највисоки органи на управувањето.

Претставниците на работниците запослени во бирото на здружението ги избира работниот колектив на бирото на здружението.

Членовите на управниот одбор на деловното здружение, чии основувачи се деловни здруженија, ги избираат работничките совети на претпријатијата односно задружните совети на задругите, а ако се членови на тие здруженија други организации и установи — нивните највисоки органи на управувањето.

Член 162

Деловното здружение има биро што врши комерцијално-услужни, технички и административни работи на здружението.

Во состав на бирото на здружението можат да постојат посебни сервиси за вршење на одделни комерцијално-услужни и технички работи (сервис за продажба, сервис за конструкциони работи итн.)

Ако комерцијално-услужните работи на здружението се од голем обем што да постојат економски услови за основање на посебно претпријатие за вршење на овие работи, здружението ќе основе претпријатие.

Член 163

Со договорот за основање на деловно здружение може да се предвиди работите на бирото на здружението да ги врши одделен член на здружението.

Во случајот од претходниот став со договорот за основање на здружението се регулираат и меѓусебните односи меѓу здружението и членот што ги врши работите на бирото на здружението.

Директорот на претпријатието врз кое е пренесено вршењето на работите на бирото на здружението ги има сите овластувања што според законот ги има шеф на бирото на здружението.

Член 164

Со бирото на деловното здружение раководи шеф на бирото (директор, раководител и сл.).

Член 165

Шефот на бирото на деловното здружение го именува врз основа на конкурс управниот одбор на здружението.

Со договорот за основање на здружението може да се предвиди должноста на шеф на бирото на здружението да ја врши еден од директорите на здружението претпријатија односно еден од управниците на задругите или да ја вршат таа должност тие еден по друг.

Шефот на бирото го сменува управниот одбор на здружението.

Член 166

Шефот на бирото на деловното здружение непосредно раководи со работите на здружението и го застапува здружението пред државните органи и во правните односи со одделни правни и физички лица.

Овластувањата на шефот можат да бидат ограничени со договорот за основање на здружението. Ограничувањата на овластувањата се запишуваат во регистарот на стопанските организации.

Шефот на бирото може да овласти и друго лице да го застапува здружението во определени работи.

Член 167

Шефот на бирото на деловното здружение ја обезбедува примената на прописите во здружението и е непосредно одговорен за нивното извршување.

Шефот на бирото има право и е должен секој заклучок на органот на здружението за кој смета дека им е противен на прописите да го запре од извршување според постапката пропишана за запирање на незаконитите заклучоци на органите на претпријатието.

Член 168

Овластувањата, меѓусебните односи и начинот на работа на органите на деловното здружение и на бирото на здружението како и составот и начинот на избирањето и отповикот на членовите на органите на здружението поблиску се определуваат со правилата на здружението.

Правилата на здружението ги донесува управниот одбор на здружението а ги одобрува органот надлежен за потврда на договорот за основање на здружението.

5. Заклучоци на органите на деловното здружение

Член 169

Органите на деловното здружение ги донесуваат своите заклучоци на седници.

Член 170

Ако член на деловното здружение смета дека одделен заклучок на здружението не е во согласност со одредбите на договорот за основање на здружението или на правилата на здружението може со тужба кај окружниот стопански суд на

седиштето на деловното здружение да ја утврдува несогласноста на заклучокот со одредбите на договорот односно на правилата на здружението.

Поддавањето на тужба кај суд, во смисла на одредбата од претходниот став, не го задржува извршувањето на заклучоците, но членот на здружението има право на надоместок на штетата што ја претрпел поради примената на заклучокот за кој судот ќе утврди дека не е во согласност со одредбите од договорот односно од правилата на здружението.

Член 171

Деловното здружение е должно за сите свои седници да води уредни записници.

Во записникот мораат да се внесат сите заклучоци што ќе ги донесат органите на здружението.

Здружението е должно да достави примерок од записникот до работничките совети на претпријатијата, до задругните совети на задругите односно до највисокиот орган на управувањето на другите членови на здружението, а на негово барање и до државниот орган надлежен за надзор над работата на здружението.

Член 172

Заклучоците на органите на деловното здружение што не ќе се внесат во записникот немаат правна важност.

Член 173

Со договорот за основање на деловното здружение можат да се предвидат парични казни за неизвршување на договорните обврски и на заклучоците на органите на здружението.

Паричната казна ја утврдува управниот одбор на здружението.

Со правилата на здружението можат да се предвидат и други казни за неизвршување на определени договорни обврски и заклучоци на органите на здружението.

Член 174

Одлуката за паричната казна од претходниот член има својство на исправа од членот 426 на Законот за процесната постапка и врз основа на неа може да се бара издавање на платен налог.

Платниот налог може да се побива со приговор само ако одлуката за казна им е противна на прописите, на одредбите од договорот за основање на здружението и на заклучоците на органите на здружението или ако паричната казна е претерано висока.

6. Престанок на членството во деловно здружение и престанок на деловното здружение

Член 175

Членството во деловно здружение што е основано со определено време траење престанува со истекот на времето на кое договорот за основање на здружението е склучен, а ако здружението е основано со неопределено време траење — членството во здружението престанува врз основа на писмено откажување од договорот.

Член 176

Членот на деловното здружение што не ги исполнува обврските од договорот за основање на здружението и заклучоците на органите на здружението па со тоа ја доведува во прашање работата на здружението може да биде исклучен од здружението.

Одлуката за исклучување ја донесува управниот одбор на здружението.

Исклучениот член може да поднесе барање за оценување на законитоста на одлуката за исклучување до органот надлежен за надзор над работата на здружението.

Член 177

Членот што истапил или е исклучен од деловното здружение е одговорен за обврските настанати за време на неговото членство во здружението.

Член 178

Деловното здружение со неопределено време траење престанува кога членовите на здружението ќе одлучат здружението да престане да постои.

Член 179

Во случај на откажување од договорот за основување на деловно здружение или на исклучување од членство на здружението, здружението е должно да му го врати на членот неотплатениот дел на заемот на начинот и во рокот предвиден со договорот за основување на здружението.

7. Надзор над работата на деловните здруженија

Член 180

Надзор над законитоста на работата на деловното здружение врши органот надлежен за потврда на договорот за основување на здружението.

Со одредбата на претходниот став не се засега во овластувањата на пазарните, финансиските и другите инспектори.

Член 181

Органот надлежен за вршење надзор над работата на деловното здружение може да поништи заклучок на здружението што им е противен на законските прописи, на одредбите од договорот за основување на здружението или на правилата на здружението.

Член 182

Ако органот надлежен за вршење надзор над работата на деловното здружение во текот на годината поништи повеќе заклучоци на здружението, може да определи и присилна управа над здружението која не може да трае подолго од една година.

Присилната управа се определува според постапката предвидена за определување на присилната управа над претпријатијата.

Член 183

Предлози за поништување на заклучоците на деловното здружение и за определување на присилната управа во здружението можат да поднесуваат инспекторатите и други државни органи, коморите и одделни стопански и други организации и установи.

Член 184

Купувачите што при склучувањето или извршувањето на договорите за купопродажба на стоки со одделни производителски, трговски или други стопански организации (продавачи) ќе забележат дека меѓу продавачите постои договор противен на договорот за основување на деловното здружение односно на законот, се должни да го известат за тоа државниот орган што е надлежен за вршење надзор над работата на здружението.

Член 185

Надлежните сојузни и републички органи на управата ја следат работата и развојот на деловните здруженија и ги предлагаат потребните мерки.

Органите од претходниот став можат од здружението да бараат доставување на договорот за основување на здружението, како и други потребни податоци и извештаи во врска со работата на здружението.

V. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 186

Со парична казна до 5.000.000 динари ќе се казни за стопански престап деловно здружение:

- 1) ако отпочне со работа пред регистрацијата на договорот за основување на деловното здружение;
- 2) ако врши работи што не се предвидени во договорот за основување на здружението;
- 3) ако во своето работење остварува цели што ѝ се противни на одредбата од членот 111 на овој закон;
- 4) ако во рамките на деловното здружение се создаде спогодба противна на договорот за основување на здружението;
- 5) ако им го ограничува слободниот натпревар во производството или продажбата на стоки или во вршењето на стопански услуги на претпријатија надвор од здружението;

6) ако опрема трети лица истапува противно на начинот предвиден со овој закон (чл. 152 до 154).

За стопанскиот престап од претходниот став ќе се казни и одговорното лице во здружението со парична казна до 100.000 динари.

За стопанските престапи од ставот 1 точ. 2 до 6 во потешки случаи судот може како заштитна мерка да ја изрекне и забраната на занимавање со определена стопанска дејност.

Член 187

Со парична казна до 4.000.000 динари ќе се казни за стопански престап секоја од стопанските организации што склучиле договор за деловно-техничка соработка:

1) ако договорот за деловно-техничка соработка содржи цели што ѝ се противни на одредбата од членот 111 на овој закон или ако договорот содржи други одредби противни на овој закон;

2) ако работите предвидени со договорот за деловно-техничка соработка ги вршат противно на одредбата од членот 111 на овој закон;

3) ако им го ограничуваат слободниот натпревар во производството или прометот односно во вршењето на стопански услуги на другите стопански организации.

За стопанскиот престап од претходниот став ќе се казни и одговорното лице во стопанската организација со парична казна до 80.000 динари.

Член 188

Со парична казна до 2.000.000 динари ќе се казни за стопански престап деловно здружение:

1) ако не ја поднесе во пропишаниот срок пријавата за запишување во регистарот на извршените измени и дополненија на договорот за основување на здружението;

2) ако во записникот не ги внесе донесените заклучоци.

За стопанскиот престап од претходниот став ќе се казни и одговорното лице во здружението со парична казна до 50.000 динари.

Член 189

Со парична казна до 500.000 динари ќе се казни за стопански престап:

1) претпријатие, задруга или деловно здружение ако во пропишаниот срок не се зачлени во комората во која е должно да се зачлени;

2) претпријатие односно задруга, ако погонска или деловна единица во нејзиниот состав не се зачлени во комората кога зачленувањето на таа единица во комората е задолжително;

3) деловно здружение ако по барање од државниот орган надлежен за вршење надзор не го достави записникот од седницата на органот на здружението во рокот што ќе му го определи тој орган.

За стопанскиот престап од претходниот став ќе се казни и одговорното лице во претпријатието, задругата односно деловното здружение со парична казна до 20.000 динари.

Член 190

Со парична казна до 200.000 динари ќе се казни за стопански престап водна заедница, установа за вршење на земјоделски и шумарски служби или друга самостојна установа ако го изврши стопанскиот престап од членот 189 на овој закон.

За стопанскиот престап од претходниот став ќе се казни и одговорното лице во установата од претходниот став со парична казна до 20.000 динари.

Член 191

Со парична казна до 30.000 динари ќе се казни за прекршок имател на приватен дуќан ако во пропишаниот срок не се зачлени во соодветната комора.

VI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 192

Коморите што продолжуваат со работа се должни својата организација и работа да ја сообразат со одредбите од овој закон во рок од девет месеци од денот на неговото влегување во сила.

Досегашните стручни здруженија за гранките што им припаѓаат на областите на индустријата и рударството, сообраќајот и градежништвото ќе продолжат со работа како совети на гранката на Сојузната индустриска комора, на Сојузната градежна комора односно на Сојузната сообраќајна комора, додека комората не определи за кои гранки ќе се формираат совети на гранките во смисла на одредбата од членот 53 став 3 на овој закон.

Постојните стручни здруженија на другите области на стопанството можат да продолжат со работа до истекот на рокот од ставот 1 на овој член предвиден за сообразување на коморите.

Член 193

Општите правни акти што ги донесле коморите врз основа на овластувањата од досегашните прописи, како и прописите со кои им се дадени овластувања за донесување на тие акти остануваат во сила до донесувањето на нови прописи.

Сојузните органи на управата надлежни за управни работи од односната област на стопанството се должни во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон да извршат ревизија на сојузните прописи со кои на коморите за одделни области на стопанството им се дадени овластувања за донесување на општи правни акти и да предложат измени на овие прописи со кои овие овластувања од комора ќе се пренесат врз соодветните државни органи.

Член 194

Органите на управата надлежни за работите од односната област на стопанството за која е основана комората се должни да се грижат за извршувањето на одредбите од овој закон што се однесуваат на коморите од нивната област на стопанството.

Член 195

Стопанските организации и установи што врз основа на законот се должни да се зачленат во комората за определена област на стопанството, кои до влегувањето во сила на овој закон не биле зачленети во таа комора, се должни да поднесат пријава за зачленување во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Новооснованата стопанска организација и установа што врз основа на овој закон се должни да се зачленат во комората, се должни да поднесат пријава за зачленување во рок од три месеци од денот на здобивањето со својството на правно лице.

Одредбите на претходните ставови важат и за зачленувањето на приватните дуќани во комората.

Член 196

Имотот на стручните здруженија ѝ се предава на управување на сојузната односно републичката комора за областа на стопанството на која ѝ припаѓаат гранките за која било основано здружението.

Член 197

Со републичкиот закон со кој во смисла на членот 21 од овој закон ќе се предвиди основавање на општински наместо околиски комори, ќе се определи начинот на кој имотот на околиските комори ќе се распредели на општинските комори.

Член 198

Ако наместо одделен постоен основен задружен сојуз (на пр. за подрачјето на околицата) се основат повеќе основни сојузи (на пр. за одделни или повеќе општини) за поделбата на имотот решава собранieto на сојузот што престанува со работа, а ако новите основни сојузи (на пр. за подрачјата на општините) не се согласуваат со ваквата одлука, за поделбата на имотот конечно решава советот на околицкиот народен одбор надлежен за работите на земјоделството и шумарството.

Член 199

Деловните сојузи на земјоделските задруги можат да продолжат со работа како деловни здруженија, но се должни во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон да го сообразат своето работење со одредбите од овој закон.

Самостојните погони во состав на деловните сојузи се издвојуваат во самостојни претпријатија или можат да се присоединат кон некоја земјоделска задруга или кон друга стопанска организација.

Одлуката за издвојување односно за присоединување на самостоен погон ја донесува највисокиот орган на деловниот сојуз. Ако во рок од три месеци од поднесеното барање од страна на погонот деловниот сојуз не донесе одлука, одлуката за осамостојување односно за присоединување може да ја донесе работничкиот совет на погонот со одобрение од советот на општинскиот народен одбор на седиштето на погонот надлежен за работите на стопанската дејност што ја врши погонот.

Со актот за осамостојување на погонот односно за негово присоединување кон друга стопанска организација ќе се регулираат односите меѓу деловниот сојуз што продолжува со работа како деловно здружение и новото претпријатие што настанало од погонот односно од стопанската организација на која ѝ е присоединет погонот.

Основните и обртните средства и средствата на другите фондови на самостојниот погон на деловниот сојуз како и обврските во врска со тие средства се пренесуваат со состојбата на 1 јуни 1960 година, врз претпријатието што настанува од погонот што се осамостојува односно врз стопанската организација кон која се присоединува погонот ако работничкиот совет на погонот и управниот одбор на сојузот не се спогодат поинаку.

Членовите на деловниот сојуз што продолжува со работа како деловно здружение можат да истапат од деловниот сојуз без претходен отказ.

Член 200

Деловниот сојуз на земјоделските задруги може да стане претпријатие ако за тоа одлучи собранieto на сојузот и ако се согласат со тоа работничките совети на погоните на деловните сојузи.

Член 201

Стопанските организации што врз основа на членот 4 од Уредбата за здружување на стопанските организации склучиле договор за заедничко вршење на определени стопански дејности или за основавање на заеднички институти и установи се должни во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон да ги сообразат склучените договори со одредбите од овој закон.

Стопанските организации што склучиле договор за основавање на деловно здружение се должни во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон да ги сообразат склучените договори и работењето на здружението со одредбите од овој закон.

Сообразувањето на договорите од претходниот став подлежи на потврда од органот надлежен за потврда на договорот за основавање на здружението. Ако здружението во рокот предвиден за сообразување не го поднесе договорот на потврда, оно престанува да постои.

Член 202

Сојузите на занаетчиските и на другите неземјоделски задруги можат да продолжат со работа според досегашните прописи, ако со републички закон не се определи поинаку.

Член 203

Поблиски прописи за спроведување на овој закон, по потреба, донесува Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за општи стопански работи.

Член 204

Со влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за здружувањето во стопанството („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 1/58 и 27/59), одредбите на чл. 4, 34 и 36 став 1 точ. 3 и 4 и на членот 37 став 1 точ. 2 од Уредбата за здружување на стопанските организации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 54/53, 27/54 и 43/54), како и одредбите на чл. 87 до 115 од Уредбата за земјоделските задруги („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 18/58, 30/58, 22/59 и 49/59).

До донесувањето на нови прописи остануваат во сила:

1) одредбите на чл. 51 и 53 од Основниот закон за филмот („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 17/56);

2) досегашните прописи за заедниците на стопанските организации на железниците, поштите, телеграфите и телефоните, на електростопанството, како и за заедниците на претпријатијата за промет на жито.

До донесувањето на нови прописи остануваат во сила и сите прописи донесени врз основа на Законот за здружувањето во стопанството, доколку не се во спротивност со одредбите од овој закон.

Член 205

Овој закон влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

405.

Врз основа на членот 38 став 1 од Уставниот закон за основите на општественото и политичкото устројство на Федеративна Народна Република Југославија и за сојузните органи на власта,

Сојузната народна скупштина, на седницата на Сојузниот собор од 30 јуни 1960 година и на седницата на Соборот на производителите од 30 јуни 1960 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА НОРМИТЕ НА ЗЕМЈАРИНАТА ШТО ЈА ПЛАКААТ ДРЖАВНИТЕ ОРГАНИ И УСТАНОВИ, ОПШТЕСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ И САМОСТОЈНИТЕ УСТАНОВИ

1. Обврзниците што се должни да плаќаат земјарина според одредбите на Уредбата за земјарината („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 53/53, 11/56 и 28/60) ја пресметуваат земјарината по норма од 10% врз катастарскиот приход од земјиште според состојбата на 1 јануари онаа година за која се врши пресметувањето на земјарината.

2. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Сојузна народна скупштина

СНС (А) 38
2 јули 1960 година
Белград

Претседател

на Сојузната народна скупштина,

Петар Стамболиќ, с. р.

Претседател

на Соборот на
производителите,

Претседател

на Сојузниот собор,

Пашко Ромац, с. р. др Младен Ивековиќ, с. р.

406.

Сојузната народна скупштина, на седницата на Сојузниот собор одржана на 30 јуни 1960 година, откако ја разгледа состојбата на сообраќајот на јавните патишта, донесе

ПРЕПОРАКА

ЗА МЕРКИТЕ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ И БЕЗБЕДНОСТ НА СООБРАЌАЈОТ НА ЈАВНИТЕ ПАТИШТА

Во согласност со брзото напредување на стопанскиот и општоопштествениот развиток, сообраќајот на јавните патишта во Југославија за последните неколку години се развиваше со брзо темпо, а се предвидува дека општиот стопански развој на земјата ќе предизвика негов понатамошен рапиден подем.

Постигнатиот степен на развојот и понатамошниот напредок на сообраќајот бараат преземање соодветни мерки заради подобрување на сообраќајот, како и на мерки за заштитата на луѓето и имотот во сообраќајот.

Прашањето за безбедноста и унапредувањето на сообраќајот е од општо општествено значење и заради негово решавање треба да се ангажираат сите органи, установи и организации што во кој и да е вид се заинтересирани за унапредувањето на сообраќајот.

Имајќи го предвид ова, како и материјалите на Сојузниот извршен совет за безбедноста на сообраќајот и претресувањето на ова прашање во Одборот за организација на власта и за управа на Сојузниот собор на седниците од 27 и 28 јуни 1960 година,

Сојузната народна скупштина

И М ПРЕПОРУЧУВА

1) на Сојузниот извршен совет — да донесе акт за оснување на координационо тело за безбедност на сообраќајот, составено од претставници на сите заинтересирани органи, установи и организации, што ќе ја обединува и насочува работата за засилување на безбедноста во сообраќајот. Исто така, треба да се пристапи кон оснување на републички, околиски и општински координациони тела за безбедност на сообраќајот;

2) на Сојузниот извршен совет и на републичките извршни совети — да ги обезбедат потребните средства за опремање на службата за безбедност на сообраќајот во органите на внатрешните работи со потребен број кадри, со современи превозни средства и со техничка опрема;

3) на народните републики, околиите и општините:

— да ги подобрат условите за правилно и сигурно вршење на сообраќајот, посебно со изградба на современи објекти за опрема на патиштата (на станици за прва помош, на патна сигнализација, на птт врски, на простори за отстранување на возила од коловозите, на јавни авто-станици за патнички и товарен сообраќај, на пумпни и сервисни станици, мотели и сл.) и со организирање на служба на подвижна техничка и друга помош на патиштата;

— урбанистичките и комуналните планови и проекти да ги усогласат со потребите на сигурното и несмеќавано вршење на сообраќајот, водејќи сметка за неговиот иден развој;

— да настојуваат во поголемите градови да се пристапи кон изградба и уредување на современо опремени центри за вршење контрола на техничката исправност на возилата;

— да ја прошируваат мрежата на училишта и курсеви за оспособување и стручно усовршување на возачите на моторни возила, особено со оснување на такви училишта и курсеви при соодветните стопански и стручни општествени организации;

4) на надлежните државни органи — да настојуваат во својот делокруг што повеќе да придонесат за унапредување на сообраќајот на јавните патишта, особено:

— со донесување на потребните сообраќајни, организациони и технички прописи, а особено со итна изработка на закон за јавните патишта и на закон за сообраќајот на јавните патишта;

— со засилување и оспособување на службата за безбедност на сообраќајот и со формирање односно засилување на службите за техничко регулирање на сообраќајот;

— со грижи за што подобра стручна спрема на возачите, со воведување обврска за нивното систематско обучување по пат на признаени училишта и курсеви, при примена на единствена школска програма;

— со водење посебна грижа за заштитата на пешаците во сообраќајот, особено во градовите;

— со што поширока примена на современи сообраќајно-технички решенија при изградбата на нови и адаптација на постојните патишта за потребите на современиот сообраќај, како и со учество на претставници од службите за техничко регулирање и безбедност на сообраќајот во комисиите за ревизија и одобрување на инвестиционите програми и проекти на сообраќајните објекти;

— со поинтензивно школување на технички стручњаци за регулирање и безбедност на сообраќајот и со развивање на институциите за научно-истражувачка работа во областа на сообраќајот;

— со одржување и чување од оштетување на патиштата и нивната опрема, со унапредување на организацијата на патарската служба и со давање на таа служба пошироки овластувања;

— со грижи патиштата да бидат во што поголема мера отворени за сообраќај и проодни;

— со преземање соодветни мерки за запознавање на училишната младина со правилата за поведението во сообраќајот;

— со организирање на систематски надзор над здравствената состојба на возачите што вршат јавен или собирен превоз на патници;

— со овозможување брза и ефикасна лекарска помош на лицата повредени во сообраќајните несреќи;

— со соодветно регулирање на прекувремената работа и на условите за работа на возачите на моторни возила;

— со воведување на соодветни форми на задолжително осигурување во сообраќајот;

5) на соодветните стручни здруженија и стопански организации — самите и во соработка со надлежните државни органи да ѝ посветат полно внимание на техниката исправност на возниот парк, а посебно:

— со унапредување на мрежата на сервисните и ремонтните работилници;

— со обезбедување на потребната стручно-техничка опременост на стопанските организации за редовно одржување на нивните возила;

6) на организациите на Југословенските железници — во соработка со заинтересираните органи, да предвидат во прописите мерки за обезбедување премини во нивото и да пристапат кон соодветно обезбедување на неосигурените премини преку патиштата, со примена на посовремени технички решенија;

7) на сите државни органи, установи, стопански, синдикални и други општествени организации заинтересирани за безбедноста во сообраќајот — да соработуваат систематски во подобрувањето на безбедноста на сообраќајот, а особено во спроведувањето на воспитна работа и во подигањето на дисциплината на граѓаните во сообраќајот со цел за спречување на сообраќајните несреќи;

8) на печатот, радио-телевизијата и организациите за производството и дистрибуција на филмови — систематски да ги помагаат напорите на заедницата заради воспитување и образование на граѓаните за снаоѓање во современиот сообраќај.

Сојузна народна скупштина

СНС (А) 39

2 јули 1960 година

Белград

Претседател

на Сојузната народна скупштина,

Петар Стамболиќ, с. р.

Претседател

на Сојузниот собор,

др Младен Ивковиќ, с. р.

407.

Врз основа на одделот II од Одлуката за потврда на уредбите на Сојузниот извршен совет и за натамошната работа на приготвување закони за стопанскиот систем („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 8/54), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ НА УРЕДБАТА ЗА ЗЕМЈАРИНАТА

Член 1

Во Уредбата за земјарината („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 53/53 и 11/56) во членот 1 став 1 зборовите: „сите стопански, задружни и“ се бришат, а зборовите: „установи со самостојно финансирање“ се заменуваат со зборовите: „самостојни установи“.

Во ставот 2 зборовите: „Стопанските задружните и“ се бришат, а зборовите: „установите со самостојно финансирање“ се заменуваат со зборовите: „самостојните установи“.

Член 2

Во членот 2 зборовите: „Земјарина се плаќа“ се заменуваат со зборовите: „Самостојните установи, ако со посебните прописи за нивното работење не е определено поинаку, плаќаат земјарина“.

Член 3

Членот 2а се менува и гласи:

„Земјарина според одредбите на оваа уредба не се плаќа на земјишта на кои не плаќаат земјарина ниту стопанските организации (член 106 од Законот за средствата на стопанските организации — „Службен лист на ФНРЈ“, бр. 54/57, 48/58, 17/59, 48/59 и 52/59).

Земјарина не се плаќа ниту:

1) на земјишта под патишта што служат за јавен сообраќај, ниту на земјишта покрај такви патишта што служат за обезбедување на патиштата и за безбедност на сообраќајот;

2) на земјишта што служат за потребите на Југословенската народна армија, на нејзините единици и установи;

3) на земјишта на кои се изградени плоштади, јавни паркови, шеталишта, спортски игралишта и објекти, споменици, гробишта и сл.;

4) на земјишта покрај море (неизградени морски брегови) во општа употреба, од линијата на допирањето на брановите или на највисоката плима до линијата на најниската осека (поморско јавно добро);

5) на земјишта во општа употреба покрај пловни реки што служат за потребите на влечење на пловила (копитници);

6) на земјишта под згради на водните заедници, на дворови при тие згради и на земјишта под канали и други објекти и уреди што им служат на водните заедници непосредно за целите за кои се основани водните заедници.“

Член 4

Во членот 3 став 2 зборовите: „на чија вредност се плаќа камата на вредноста на основните средства“ се бришат

Член 5

Членот 5 се брише.

Член 6

Во членот 6 став 3 зборовите: „финансискиот орган на народниот одбор на околицата“ се заменува со зборовите: „органот на управата на општинскиот народен одбор надлежен за работите на финансиите“.

Член 7

Во членот 7 ставот 1 се менува и гласи:

„Ако земјиштето се користи за нестопански, општествени или социјални цели, општинскиот народен одбор може да го ослободи обврзникот од плаќањето на земјарина делумно или во целина.“

Ст. 2 до 6 се бришат.

Член 8

Во членот 9 став 3 зборовите: „Финансискиот орган на народниот одбор на општината“ се заменуваат со зборовите: „Органот на управата на општинскиот народен одбор надлежен за работите на финансиите“.

Член 9

Во членот 10 став 1 зборовите: „финансискиот орган на народниот одбор на општината“ се заменуваат со зборовите: „органот на управата на општинскиот народен одбор надлежен за работите на приходите“.

Во ставот 2 зборовите: „Катастарската управа на народниот одбор на околицата“ се заменуваат со зборовите: „Катастарската управа на околицкиот народен одбор“, зборовите: „до 1 јануари“ — со зборовите: „до 15 февруари“, а зборовите: „до финансискиот орган на народниот одбор на општината“ — со зборовите: „до органот на управата на општинскиот народен одбор надлежен за работите на приходите“.

Ставот 3 се брише.

Член 10

Членот 11 се менува и гласи:

„Против решението на органот на управата на општинскиот народен одбор надлежен за работите на финансиите може да му се изјави жалба на органот на управата на околицкиот народен одбор надлежен за работите на финансиите.“

Жалбата се поднесува во срок од 15 дена од денот на доставата на решението.“

Член 11

Членот 12 се менува и гласи:

„Поблиски прописи за извршување на оваа уредба донесува, по потреба, сојузниот Државен секретаријат за работите на финансиите.“

Член 12

Се овластува Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за законодавство и организација да издаде, на предлог од сојузниот Државен секретаријат за работите на финансиите, пречистен текст на оваа уредба.

Член 13

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 144

30 јуни 1960 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

408.

Врз основа на чл. 52 и 55 од Законот за државната управа („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 13/56 и 44/57), и членот 8 од Законот за сојузните органи на управата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 13/56), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА**ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА УРЕДБАТА ЗА ОСНИВАЊЕ И УКИНУВАЊЕ ОПРЕДЕЛЕНИ СОЈУЗНИ ОРГАНИ НА УПРАВАТА****Член 1**

Во Уредбата за оснивање и укинување определени сојузни органи на управата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 45/57, 6/58 и 15/58) по членот 6 се додава нов член 6а, кој гласи:

„Сојузниот уред за цени, основан со Уредбата за оснивањето, организацијата и работата на Сојузниот уред за цени („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 22/55), станува орган на управата во состав на сојузниот Државен секретаријат за работите на стоковниот

промет, а има положба, овластувања и должности на управата во смисла на членот 55 од Законот за државната управа.“

Член 2

Со влегувањето во сила на оваа уредба престануваат да важат сите одредби на прописите што се во спротивност со оваа уредба.

Член 3

Оваа уредба влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 142

28 јуни 1960 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

409.

Врз основа на членот 238 став 3 и членот 275, во врска со членот 161 од Законот за јавните службеници („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 53/57, 44/58, 1/59 и 52/59), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА**ЗА УСТАНОВУВАЊЕ ПОСЕБЕН ДОДАТОК ЗА СЛУЖБЕНИЦИТЕ НА ПРОСВЕТИ И НАУЧНИ УСТАНОВИ ШТО РАБОТАТ ПОД УСЛОВИ ШТЕТНИ ЗА ЗДРАВЈЕТО****Член 1**

За службениците што работат под услови штетни за здравјето во училишта и во други установи за воспитување и образование (член 5 став 1 од Општиот закон за школството — „Службен лист на ФНРЈ“, бр. 28/58) и во научни установи, може да се установи посебен додаток под условите предвидени со оваа уредба.

Одредбите на претходниот став се однесуваат и на службениците на установи на виши и високи школи, факултети и универзитети (заводи, институти, лаборатории и др.) што немаат положба на самостојни научни установи, а служат за организирање и изведување на настава и научна работа на тие училишта.

Прописите за установувањето на посебниот додаток од ставот 1 на овој член ги донесува републичкиот извршен совет, а за службениците на установите на Југословенската народна армија — Државниот секретаријат за работите на народната одбрана.

Член 2

Одредбите од оваа уредба не се однесуваат на службениците на научни установи во областа на нуклеарната енергија, за кои важат посебни прописи.

Член 3

Како работа под услови штетни за здравјето се смета особено работата во зона на дејството од рендген, радиум или друго јонизирачко зрачење, работата со токсични и за здравјето штетни хемиски средства и работата со заразни материјали.

Која работа во зона на дејството од рендген, радиум или друго јонизирачко зрачење односно на извори на јонизирачко зрачење се смета како штетно за здравјето, се определува според одредбите од Законот за заштитата од јонизирачко зрачење („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/59) и според прописите донесени врз основа на тој закон.

Член 4

Ако со посебни прописи на Сојузниот извршен совет, што се донесуваат врз основа на членот 25 од Законот за заштитата од јонизирачко зрачење, не се определи поинаку, работните места на кои се вршат работи на извори на јонизирачко зрачење и другите работни места во установите од членот 1 на оваа уредба на кои се работи под услови штетни за здравјето, ги определува:

1) за вишите и високите школи и факултетите, како и за установите на овие школи, факултети и

универзитети (член 1 став 2) — советот на школата, факултетскиот односно универзитетскиот совет, во согласност со републичкиот совет за народно здравје;

2) за другите училишта и другите установи за воспитување и образование — републичкиот совет за просвета, во согласност со републичкиот совет за народно здравје;

3) за научните установи, освен факултетските, универзитетските и воените научни установи — републичкиот совет за научна работа, во согласност со републичкиот совет за народно здравје;

4) за воените научни установи — Државниот секретаријат за работите на народната одбрана, по прибавено мислење од Советот на Југословенската народна армија за научна работа.

Член 5

За службениците од членот 1 ст. 1 и 2 на оваа уредба посебниот додаток може да се установи во месечен износ, и тоа:

1) на работните места на кои се вршат работи во зона на дејството од рендген, радиум или друго јонизирачко зрачење — до 8.000 динари;

2) на другите работни места — до 6.000 динари, а по исклучок до 8.000 динари.

Член 6

Височината на посебниот додаток до износот предвиден во членот 5 на оваа уредба се определува со прописите од членот 1 став 3 на оваа уредба според степенот на штетноста, бројот на определените часови што треба службеникот да ги помине на работа во текот на редовното работно време под услови штетни за здравјето или под други околности што се од влијание врз определувањето на височината на овој додаток.

Член 7

Поединечни решенија за доделување на посебниот додаток од членот 1 на оваа уредба донесува органот надлежен за назначување.

Член 8

Посебниот додаток од членот 1 на оваа уредба им припаѓа на службениците за сето време додека се наоѓаат на работните места на кои се работи под услови штетни за здравјето (член 4).

Член 9

Примањето на посебниот додаток за работа под услови штетни за здравјето не го исклучува правото на посебен додаток според други основи.

Член 10

На службениците на научни установи (член 1 став 1) ќе се применуваат одредбите од оваа уредба до преминувањето на тие установи на финансирање според одредбите од Законот за начинот на финансирање на научните установи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 23/60).

Член 11

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 147
28 јуни 1960 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

410.

Врз основа на членот 294 од Законот за јавните службеници („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 53/57, 44/58, 1/59 и 52/59), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА УРЕДБАТА ЗА РАБОТНИТЕ ОДНОСИ И ЗА НАГРАДУВАЊЕТО НА УМЕТНИЧКИОТ ПЕРСОНАЛ

Член 1

Во Уредбата за работните односи и за наградувањето на уметничкиот персонал („Службен лист

на ФНРЈ“, бр. 1/59) во членот 1 став 2 по зборот: „уредба“ се става записка и се додаваат зборовите: „ако со посебни прописи не е определено поинаку“. Во истиот став зборовите: „(радиодифузни и телевизиски станици и др.)“ се бришат.

Член 2

Во членот 51 став 1 зборовите: „Во радиодифузни и телевизиски станици и“ се бришат.

Член 3

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 148
28 јуни 1960 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

411.

Врз основа на членот 19 став 3 од Законот за државната управа („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 13/56 и 44/57), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ГЕНЕРАЛНИОТ КОМЕСАРИЈАТ НА ЈУГОСЛОВЕНСКАТА СЕКЦИЈА ЗА МЕЃУНАРОДНАТА ИЗЛОЖБА НА ТРУДОТ ВО ТОРИНО

Член 1

Се основава Генерален комесаријат на Југословенската секција за Меѓународната изложба на трудот во Торина (во натамошниот текст: Генералниот комесаријат), како орган на управата за вршење на работите во врска со учеството на Југославија на Меѓународната изложба на трудот во Торина 1961 година (во натамошниот текст: Изложбата).

Генералниот комесаријат има положба, овластувања и должности на дирекција во смисла на членот 44 од Законот за државната управа.

Член 2

Генералниот комесаријат има својство на правно лице.

Член 3

Задачата на Генералниот комесаријат е да ги подготвува и извршува организационите, студиско-техничките, информативно-пропагандните, материјално-финансиските и административните работи во врска со учеството на Југославија на Изложбата, како и по завршувањето на Изложбата да изврши ликвидација на југословенскиот дел на Изложбата и на сите работи во врска со Изложбата.

Оваа ликвидација мора да се изврши најдоцна до 1 март 1962 година.

Член 4

Генералниот комесаријат може вршењето на одделни работи од својот делокруг да им го довери на одделни органи, установи, организации, групи стручни лица и на поединци.

Член 5

Генералниот комесаријат може на изложбениот простор и надвор од него да организира во своја режија разни сервисни служби, како и уметнички и пропагандни приредби, или нивното организирање да им го довери на одделни установи и организации.

Овие установи и организации се должни да постапуваат според упатствата што им ги дава Генералниот комесаријат, заради усогласување на

нивната дејност со основните цели, планот и програмата на учеството на Југославија на Изложбата.

Член 6

Органите на управата и установите во чиј делокруг спаѓаат работите што се однесуваат на предметот на Изложбата се должни на Генералниот комесаријат на негово барање да му ги доставуваат материјалите и податоците со кои располагаат и да му даваат друга помош потребна за извршување на неговите задачи.

Ако на Генералниот комесаријат му се потребни податоци што во вршењето на своите работи ги собираат органите на статистичката служба, Генералниот комесаријат може да ги бара само од овие органи.

Член 7

Со работата на Генералниот комесаријат раководи и Генералниот комесаријат го претставува генерален комесар.

Генералниот комесар го назначува и го разрешува Сојузниот извршен совет.

Член 8

Генералниот комесар има еден или повеќе помошници, кои ги назначува и ги разрешува Сојузниот извршен совет.

Член 9

Генералниот комесаријат има своја претсметка на приходите и расходите.

Генералниот комесар е наредбодавец за извршување на претсметката.

Член 10

Работата на Генералниот комесаријат ја насочува Комисијата за Меѓународната изложба на трудот во Торина (во натамошниот текст: Комисијата), чии членови ги именува Сојузниот извршен совет.

Комисијата му издава упатства на Генералниот комесаријат за подготвување експонати за Изложбата и одлучува за конечниот изглед на југословенскиот дел на Изложбата.

Член 11

Надзор над законитоста на работата на Генералниот комесаријат врши Комисијата во смисла на членот 43 од Законот за државната управа.

Член 12

Деловник за работата на Генералниот комесаријат донесува генералниот комесар со потврда од Комисијата.

Член 13

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 143
28 јуни 1960 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

412.

Врз основа на точ. 13 и 18 од одделот II на главата XVII и точката 2 од главата XVIII на Сојузниот општествен план за 1960 година, Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ОДОБРУВАЊЕ ЗАЕМИ ОД СРЕДСТВАТА НА ОПШТИОТ ИНВЕСТИЦИОНЕН ФОНД ЗА НАБАВКА НА ДОМАШНА ОПРЕМА ОД СЕРИСКО ПРОИЗВОДСТВО ВО 1960 ГОДИНА

1. Југословенската инвестициона банка од средствата на Општиот инвестиционен фонд ќе им одобрува на стопанските организации што произведуваат товарни моторни возила и автобуси од до-

машно сериско производство заеми заради обезбедување продажба на тие производи на кредит.

2. Заемите според претходната точка Банката може да ги одобрува до вкупниот износ од 3.200 милиони динари, со срок за враќање до 5 години и со интерес по норма од 4% годишно.

3. Стопанските организации од точката 1 на оваа одлука можат производите наведени во точката 1 на оваа одлука да ги продаваат на кредит под услов купувачот да учествува во купувачката со свои средства најмалку со 50% од вредноста на набавката.

По исклучок од одредбата на претходниот став, стопанските организации на јавниот друмски и градскиот сообраќај и на јавната градска чистота учествуваат во купувачката со свои средства со најмалку 30% од вредноста на набавката.

4. На стопанските организации на текстилната индустрија и на стопанските организации на трговијата и угостителството Југословенската инвестициона банка ќе им одобрува од средствата на Општиот инвестиционен фонд заеми без конкурс за набавка на определена домашна опрема од сериско производството од Списокот на производите на машиноградбата од сериско производството, кој е отпечатен кон оваа одлука и е нејзин составен дел.

Заемите од претходниот став банката може да ги одобрува до вкупниот износ од 1.000 милиони динари, со срок за враќање до 3 години и со интерес по норма од 4% годишно, со тоа стопанските организации да учествуваат со свои средства во купувачката на опрема со најмалку 25% од вредноста на набавката.

Банката ќе ги одобрува заемите од оваа точка според остварениот планиран прилив на средствата во Општиот инвестиционен фонд, и тоа од денот што ќе го определи сојузниот Државен секретаријат за работите на финансиите.

5. Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за одобрување заеми од средствата на Општиот инвестиционен фонд за набавка на моторни возила од домашно сериско производство во 1960 година („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 12/60).

6. Сојузниот Државен секретаријат за работите на финансиите ќе донесе, по потреба, поблиски прописи за примена на оваа одлука.

7. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Р. п. бр. 160
28 јуни 1960 година
Белград

Сојузен извршен совет

Секретар,
Велько Зековиќ, с. р.

Потпретседател,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

413.

Врз основа на точката 2 главата XVIII на Сојузниот општествен план за 1960 година, Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА РЕГУЛИРАЊЕ НА ОТПЛАТИТЕ ШТО ПРИСТИГААТ ВО 1960 ГОДИНА ПО ЗАЕМИТЕ ЗА ОБРТНИ СРЕДСТВА ЗА ЗГОЛЕМЕНИОТ ОБЕМ НА РАБОТЕЊЕТО НА СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ НА ВНАТРЕШНАТА ТРГОВИЈА И УГОСТИТЕЛСТВОТО

1. Банките ќе наплатат од стопанските организации од областа на внатрешната трговија и угостителството 10% од износот на отплатите по заемите

за обртни средства за зголемениот обем на работењето што пристигаат за плаќање во 1960 година.

Како отплати од претходниот став се подразбираат отплатите од 1959 година чие плаќање е одложено до 30 април 1960 година и редовните отплати од 1960 година.

Плаќањето на остатокот на ненамирениот отплата им се одлага на стопанските организации од ставот 1 на оваа точка до 31 мај 1961 година.

Банките можат од стопанските организации на внатрешната трговија на големо да наплатат и процент поголем од процентот од ставот 1 на оваа точка, ако овие стопански организации располагаат со средства од кои може да се изврши наплата по зголемениот процент.

2. Сојузниот Државен секретаријат за работите на финансите ќе донесе, по потреба, поблиски прописи за примена на оваа одлука.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Р. п. бр. 159
28 јуни 1960 година
Белград

Сојузен извршен совет

Секретар, Потпретседател,
Велько Зековиќ, с. р. Мијалко Тодоровиќ, с. р.

414.

Врз основа на членот 546 од Законот за придонесот од доходот на стопанските организации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 52/57, 48/58, 48/59 и 52/59) во врска со членот 8 од Законот за измени и дополненија на Законот за придонесот од доходот на стопанските организации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 52/59), Сојузниот извршен совет донесува

О Д Л У К А

ЗА РАСПОДЕЛБА НА ВКУПНИОТ ПРИХОД НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ ЗА ПРИРЕДУВАЊЕ НА САСМИ И СТОПАНСКИ ИЗЛОЖБИ

1. На организациите за приредување на сасми и стопански изложби (во натамошниот текст: организациите за приредување на сасми), без оглед на тоа дали се основани како стопански организации или како самостојни установи, се применуваат одредбите од Законот за придонесот од доходот на стопанските организации, од Законот за придонесот за буџетите од личниот доход на работниците и од Законот за средствата на стопанските организации, како и од прописите донесени врз основа на овие закони, ако со одредбите на оваа одлука не е определено поинаку.

2. Како организации за приредување на сасми се подразбираат организациите што трајно се занимаваат со организирање на сасми и стопански изложби и што располагаат со објекти специјално изградени за овие цели — со сајмишта.

3. Организациите за приредување на сасми плаќаат интерес на фондот на основните средства по норма од 1% годишно.

4. Организациите за приредување на сасми го утврдуваат придонесот од доходот по нормите определени во членот 49 став 2 на Законот за придонесот од доходот на стопанските организации.

5. Како минимални лични доходи на службениците и работниците на организациите од точката 1 на оваа одлука основани како самостојни установи, се сметаат личните доходи (платите) на службениците и работниците на тие установи утврдени според прописите за платите на јавните службеници, намалени за 20%.

6. Придонесот од доходот на стопанските организации за 1959 и 1960 година им се отстапува во целина на фондовите на основните и обртните средства на организациите за приредување на сасми.

7. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“, а ќе се применува и во целата 1959 година.

Р. п. бр. 165
28 јуни 1960 година
Белград

Сојузен извршен совет

Секретар, Потпретседател,
Велько Зековиќ, с. р. Мијалко Тодоровиќ, с. р.

415.

Врз основа на членот 81, во врска со членот 43 од Закона за авторското право („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 36/57), Сојузниот извршен совет донесува

О Д Л У К А

ЗА НАПЛАТУВАЊЕТО И РАСПОРЕДУВАЊЕТО НА НАДОМЕСТОКОТ ЗА ИСКРИСТУВАЊЕТО НА НАРОДНИ КНИЖЕВНИ И УМЕТНИЧКИ ТВОРБИ ПО ПАТ НА ИЗВЕДУВАЊЕ

1. Надоместокот за искористувањето на народни книжевни и уметнички творби по пат на изведување, го наплатува во корист на фондот за унапредување на културните дејности соодветната установа за заштита на авторските права (во натамошниот текст: установата) во исто време и на ист начин како и надоместокот за изведувањето на другите авторски творби.

2. Од средствата наплатени на територијата на народната република на име надоместок за искористувањето на народни книжевни и уметнички творби по пат на изведување, се распоредуваат и се уплатуваат, и тоа:

1) во Сојузниот фонд за унапредување на културните дејности — 25%;

2) во републичкиот фонд за унапредување на културните дејности — 75%.

3. Средствата наплатени во една година установата е должна да ги распореди на фондовите од претходната точка и да ги уплати најдоцна до 25 јули наредната година.

Ако установата во рокот од претходниот став не го уплати соодветниот износ на надоместокот во фондовите, таа е должна на неуплатениот износ да плати казнен интерес по норма од 12% годишно.

Овој интерес се распределува на фондовите сразмерно со делот од надоместокот што не е уплатен во фондот.

4. Од средствата наплатени на име надоместок за искористувањето на народни книжевни и уметнички творби по пат на изведување установата ќе ги одбие трошоците за наплатување и распоредување на тие надоместоци. Овие трошоци не можат да бидат поголеми од трошоците што ги засметува установата за наплатувањето на надоместок за изведувањето на други авторски творби.

5. Средствата наплатени на име надоместок за искористувањето на народни книжевни и уметнички творби по пат на изведување, наплатени во 1957 и 1958 година, установата ќе ги распредели и ќе ги уплати, во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на оваа одлука, во сојузниот и републичкиот фонд за унапредување на културните дејности.

6. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Р. п. бр. 158
28 јуни 1960 година
Белград

Сојузен извршен совет

Секретар, Потпретседател,
Вељко Зековиќ, с. р. Мијалко Тодоровиќ, с. р.

416.

Врз основа на членот 29 од Законот за начинот на финансирање на научните установи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 23/60), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА СРОКОВИТЕ ЗА СООБРАЗУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКОТО РАБОТЕЊЕ НА НАУЧНИТЕ УСТАНОВИ КОН ОДРЕДБИТЕ НА ЗАКОНОТ ЗА НАЧИНОТ НА ФИНАНСИРАЊЕ НА НАУЧНИТЕ УСТАНОВИ

1. Научните установи кои до влегувањето во сила на Законот за начинот на финансирање на научните установи своето финансиско работење го вршеле според прописите што важеле од 1 октомври 1960 година за самостојните установи, ќе го вршат тоа работење според одредбите на Законот за начинот на финансирање на научните установи.

2. Научните установи од точката 1 на оваа одлука ќе го заклучат на 30 септември 1960 година своето финансиско работење што го вршеле според прописите кои важеле за самостојните установи. Вишокот на приходите над расходите остварен до 30 септември 1960 години ќе го распределат според прописите по кои го вршеле своето финансиско работење до тој ден.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Р. п. бр. 161
28 јуни 1960 година
Белград

Сојузен извршен совет

Секретар, Потпретседател,
Вељко Зековиќ, с. р. Мијалко Тодоровиќ, с. р.

417.

Врз основа на членот 29 од Законот за начинот на финансирање на научните установи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 23/60), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА СРОКОТ ЗА ПРИМЕНА НА ОДРЕДБИТЕ НА ЧЛ. 17 И 24 ОД ЗАКОНОТ ЗА НАЧИНОТ НА ФИНАНСИРАЊЕ НА НАУЧНИТЕ УСТАНОВИ

1. На научните установи што се занимаваат со производство, промет или вршење услуги со кои се занимаваат стопански организации нема да се применуваат одредбите на чл. 17 и 24 од Законот за начинот на финансирање на научните установи, до донесувањето на нови прописи за начинот на примена на одредбите од тие членови.

2. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Р. п. бр. 164
28 јуни 1960 година
Белград

Сојузен извршен совет

Секретар, Потпретседател,
Вељко Зековиќ, с. р. Мијалко Тодоровиќ, с. р.

418.

Врз основа на членот 20 став 2 од Законот за начинот на финансирање на научните установи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 23/60), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ОРГАНИТЕ ШТО ЌЕ ДАВААТ СОГЛАСНОСТ НА ПРАВИЛНИЦИТЕ ЗА НАГРАДУВАЊЕ НА НАУЧНИТЕ, СТРУЧНИТЕ И ДРУГИТЕ РАБОТНИЦИ НА НАУЧНИТЕ УСТАНОВИ

1. На правилниците за наградување на научните, стручните и другите работници на научните установи што во смисла на Законот за начинот на финансирање на научните установи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 23/60) се финансираат според прописите кои важат за самостојните установи, дава согласност соодветниот републички орган на управата во спогодба со републички совет за научна работа.

Ако органите од претходниот став не постигнат спогодба за давање согласност на правилник за наградување, согласноста ја дава надлежниот републички извршен совет.

2. На правилниците за наградување на научните, стручните и другите работници на научните установи од точката 1 на оваа одлука чии основачи се сојузни органи, согласноста ја дава Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за општа управа во спогодба со Сојузниот совет за научна работа.

Ако органите од претходниот став не постигнат спогодба за давање согласност на правилник за наградување, согласноста ја дава Сојузниот извршен совет.

3. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Р. п. бр. 163
28 јуни 1960 година
Белград

Сојузен извршен совет

Секретар, Потпретседател,
Вељко Зековиќ, с. р. Мијалко Тодоровиќ, с. р.

419.

Врз основа на членот 15 став 2 од Законот за начинот на финансирање на научните установи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 23/60), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА МИНИМАЛНИТЕ ЛИЧНИ ДОХОДИ НА НАУЧНИТЕ, СТРУЧНИТЕ И ДРУГИТЕ РАБОТНИЦИ НА НАУЧНИТЕ УСТАНОВИ

1. Научните установи што во смисла на Законот за начинот на финансирање на научните установи се финансираат според прописите што важат за стопанските организации, ги утврдуваат минималните лични доходи на научните, стручните и другите работници според одредбите на оваа одлука.

2. Како минимални лични доходи на научните, стручните и другите работници на научните установи од точката 1 на оваа одлука се сметаат личните доходи (платите) на тие работници утврдени според прописите што врз нив се применувале до денот на влегувањето во сила на Законот за начинот на финансирање на научните установи, намалени за 20%.

На начинот од претходниот став ќе се утврдуваат и минималните лични доходи на работниците што

по влегувањето во сила на оваа одлука ќе засноват работен однос со научна установа.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“, а ќе се применува од 1 октомври до 31 декември 1960 година

Р. п. бр. 162

28 јуни 1960 година

Белград

Сојузен извршен совет

Секретар,
Велко Зековиќ, с. р.

Потпретседател,
Мијалко Тодоровиќ, с. р.

420.

Врз основа на членот 362 став 1 од Законот за јавните службеници („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 53/57, 44/58, 1/59 и 52/59), во согласност со Сојузниот извршен совет, Извршниот одбор на Собранието на Сојузниот завод за социјално осигурување донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНА И ДОПОЛНЕНИЕ НА ОДЛУКАТА ЗА РАМКИТЕ ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПОЛОЖАЈНИТЕ ПЛАТИ НА СЛУЖБЕНИЦИТЕ НА ЗАВОДИТЕ ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ

1. Во Одлуката за рамките за утврдување на положајните плати на службениците на заводите за социјално осигурување („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 28/59) точката 1 се менува и гласи:

„1. Месечните износи на положајните плати на службениците на заводот за социјално осигурување ги утврдува извршниот одбор на заводот во следните граници:

1) за помошник директор на Сојузниот завод за социјално осигурување	Динари до 20.000
---	------------------

2) за заменик директор на републички завод за социјално осигурување, за директорот на Обласниот завод за социјално осигурување, за директор на околиски завод за социјално осигурување во најразвиените околии определени во смисла на членот 160 став 3 од Законот за јавните службеници	— — до 17.000
---	---------------

3) за помошник директор на републички завод за социјално осигурување и за помошник директор на Покраинскиот завод за социјално осигурување	до 16.000
--	-----------

4) за директор во другите околиски заводи за социјално осигурување, и тоа:	
--	--

а) во заводите што имаат над 40.000 осигуреници	— — — — до 15.000
---	-------------------

б) во заводите што имаат до 40.000 осигуреници	— — — — до 14.000
--	-------------------

5) за управник на филијала на околиски завод за социјално осигурување, и тоа:	
---	--

а) на филијала што има над 30.000 осигуреници и на филијала чие подрачје опфаќа подрачје на две или повеќе општини и што има над 10.000 осигуреници	— — — — до 13.000
---	-------------------

б) на филијала што има над 10.000 до 30.000 осигуреници и на филијала чие подрачје опфаќа подрачје на две или повеќе општини и што има над 5.000 до 10.000 осигуреници	— — — — до 11.000
--	-------------------

в) на филијала што има до 10.000 осигуреници и на филијала чие подрачје опфаќа подрачје на две или повеќе општини и што има до 5.000 осигуреници	до 9.000
--	----------

Динари

б) за шеф на испостава на околиски завод за социјално осигурување, и тоа:

а) на испостава што има над 5.000 осигуреници	— — — — до 9.000
---	------------------

б) на испостава што има до 5.000 осигуреници	— — — — до 7.000
--	------------------

2. Во точката 3 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„Како број на осигуреници според кој се утврдуваат месечните износи на положајните плати на службениците од точката 1 под 4, 5 и 6 на оваа одлука се зема просечниот број на активни осигуреници и уживатели на пензии и инвалидини во календарската година која му претходи на донесувањето на одлука врз основа на точката 2 став 2 од Одлуката за рамките за утврдување на положајните плати на службениците на заводите за социјално осигурување.“

3. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“, а ќе се применува од 1 јули 1960 година.

Бр. 04-5063/1

28 март 1960 година

Белград

Извршен одбор на Собранието на Сојузниот завод за социјално осигурување

Директор,
Зденко Хас, с. р.

Претседател,
Мара Нацева, с. р.

421.

Врз основа на точката I под 1 од Одлуката за утврдување надлежноста на сојузниот државен секретар за работите на финансиите да донесува прописи за нормите на интересот на краткорочните кредити и за нормите на интересот на средствата вложени кај банката („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 5/57 и 15/58), сојузниот Државен секретаријат за работите на финансиите издава

НАРЕДБА

ЗА ИЗМЕНА НА НАРЕДБАТА ЗА МАКСИМАЛНИТЕ НОРМИ НА ИНТЕРЕСОТ НА КРАТКОРОЧНИТЕ КРЕДИТИ ОД ОПРЕДЕЛЕНИ КАТЕГОРИИ КОРИСНИЦИ НА КРЕДИТИ

1. Во Наредбата за максималните норми на интересот на краткорочните кредити од определени категории корисници на кредити („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 17/57 и 19/59) во точката I под 4 текстот под б) се менува и гласи:

„б) воените инвалиди од војните — за потрошувачките кредити наменети за набавка на патнички автомобили;“.

2. Оваа наредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Бр. 08-16224/1

1 јули 1960 година

Белград

Државен секретар
за работите на финансиите,
Никола Минчев, с. р.

422.

Врз основа на Одлуката за овластување на сојузниот Државен секретаријат за работите на финансиите да може да врши одделни измени на височината на регресот во селското стопанство („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 23/58), во согласност со Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за селско стопанство и шумарство, сојузниот Државен секретаријат за работите на финансиите издава

НАРЕДБА

ЗА ИЗМЕНА И ДОПОЛНЕНИЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ДАВАЊЕ РЕГРЕС ПРИ КУПУВАЊЕТО НА ВЕШТАЧКО ГУБРЕ И СРЕДСТВА ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА ЗА ПОТРЕБИТЕ НА СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО И ШУМАРСТВОТО

1. Во Одлуката за давање регрес при купувањето на вештачко губре и средства за заштита на растенијата за потребите на селското стопанство и шумарството („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 31/59) во точката 2 оддел в) текстовите под 1, 2 и 9 се менуваат и гласат:

„1) Калциумамониумнитрат — нитромонкал 20,5% $N-NH_4NO_3 \cdot CaCO_3$ 5.000 5.000

2) Калциумнитрат — варова шалитра 15,5% $N-Ca(NO_3)_2$ — — 5.000 5.000

9) Калиумова сол 38 до 42% K_2O-KCl 3.000 3.000“.

2. Во точката 2 оддел в) по текстот под 12 се додава нов текст под 13, кој гласи:

„13) Калиум хлорид — магнезиум сулфат (Mg — Калиум) 38—42% K_2O-KCl и 10—12% $MgSO_4$ — — 3.000 3.000“.

3. Оваа наредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Бр. 07-16410/1

30 јуни 1960 година

Белград

Државен секретар
за работите на финансиите,
Никола Минчев, с. р.

423.

Врз основа на членот 94 став 5 од Законот за средствата на стопанските организации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 54/57, 48/58, 17/59, 48/59 и 52/59), сојузниот Државен секретаријат за работите на финансиите издава

НАРЕДБА

ЗА ДАВАЊЕ ВО ЗАКУП — НА ГРАЃАНИ И НА ГРАЃАНСКИ ПРАВНИ ЛИЦА — НА ПРЕДМЕТИ ШТО СОЧИНУВААТ ОСНОВНИ СРЕДСТВА НА СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

1. Стопанските организации можат, под условите определени со оваа наредба, да им ги даваат во закуп на граѓани и на граѓански правни лица оние предмети од основните средства што според Наредбата за условите за продавање определени видови предмети од основните средства и од средствата на заедничката потрошувачка на граѓани и на граѓански правни лица („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 27/58) можат да им се продаваат на тие лица, освен добитокот од основното стадо.

Покрај предметите од претходниот став, на граѓани и на граѓански правни лица можат да им се даваат во закуп односно на користење уште и следните предмети од основните средства на стопанските организации:

1) помали градежни објекти за вршење занаетчиска или друга стопанска дејност, и градежни објекти за живеење;

2) селскостопанско земјиште што не може рационално да се обработува со техничките средства на стопанската организација поради малата површина, распарченост или оддалеченост;

3) селскостопанско земјиште на стопанската организација чија основна дејност не е земјоделство;

4) воденици поточари и мелници со капацитет до 3.000 кг мелено за 24 часа.

2. Предметите од точката 1 на оваа наредба стопанската организација може да ги издаде во закуп само ако предвидува дека во догледно време не ќе може да ги користи рационално.

Земјоделската задруга може предметите од точката 1 на оваа наредба да ги дава во закуп само ако претходно добие согласност од основниот задружен сојуз во кој е зачленета. Одредбата на точката 7 став 2 на оваа наредба важи и во овој случај.

3. Градежните објекти од точката 1 став 2 под 1 на оваа наредба што се наменети за вршење занаетчиска или друга стопанска дејност можат да им се дадат во закуп само на лица што имаат одобрение од надлежниот орган за вршење на соодветната дејност, а градежните објекти наменети за живеење можат да се дадат на користење во согласност со прописите за станбените односи.

Селскостопанското земјиште од точката 1 став 2 под 2 и 3 на оваа наредба може да му се даде во закуп на индивидуален земјоделски производител, ако не може да ѝ се даде во закуп на земјоделска организација.

Водениците поточари и мелниците од точката 1 став 2 под 4 на оваа наредба можат да му се дадат во закуп на лице што има одобрение од надлежниот орган да се занимава со мелничарската дејност.

4. За давањето во закуп на предметите од точката 1 на оваа наредба одлучува работничкиот совет на стопанската организација односно органот на управувањето што со правилата на стопанската организација е овластен за одлучување за продажбата на предмети од основните средства во смисла на членот 88 став 2 од Законот за средствата на стопанските организации. Во шумските стопанства што се организирани како самостојни установи, за тоа решава управниот одбор, а во земјоделските задруги — задружниот совет на задругата.

5. Закупнината за основно средство дадено во закуп не може да биде помала од износот на збирот на амортизацијата, интересот на фондот на основните средства и премијата за осигурување на основното средство дадено во закуп. Закупнината за земјиште дадено во закуп не може да биде помала од износот на земјарината за тоа земјиште.

Закупнината за деловни простории издадени во закуп не може да биде помала од износот на збирот утврден според претходниот став и износот определен според членот 12 на Законот за деловните згради и простории („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/59).

Станарината за станбените простории во градежни објекти издадени на користење во смисла на одредбите од оваа наредба, се утврдува според прописите за станбените односи.

Височината на станарината, која не може да биде поголема од износот што би бил определен според прописите за станбените односи, односно потполното или делумното ослободување од плаќањето на станарина, за становите од членот 54 на Законот за станбените односи ја определува стопанската организација. Станарината наплатена за овие станови се употребува според одредбите од оваа наредба.

6. Закупнината и станарината се употребуваат на начинот пропишан во членот 94 став 3 на Законот за средствата на стопанските организации, а делот на закупнината определен според членот 12 на Законот за деловните згради и простории и делот на зголемената станарина во смисла на членот

1086 став 4 на Законот за станбените односи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/59 и 47/59) се уплатуваат во општинскиот фонд за станбена изградба.

Ако е износот на закупнината односно на станарината поголем од износот на обврските од претходната точка, вишокот на закупнината односно на станарината што ќе остане по подмирувањето на тие обврски стопанската организација го внесува во своите средства на амортизацијата.

Ако е износот на станарината помал од износот на обврските од претходната точка, разликата до износот на тие обврски ја плаќа стопанската организација на товар на средствата на резервниот фонд.

7. Договорот за закуп мора да се склучи во писмена форма

Договор за закуп може да се склучи само ако претходно се добие согласност од органот на управата на општинскиот народен одбор надлежен за стопанската област на која ѝ припаѓа стопанската организација.

Во договорот за закуп мора, покрај другото, точно да се опише состојбата на предметот што се дава во закуп и да се определи: времетраењето на закупот, износот и рокот за плаќање на закупнината, последиците од неплаќање на закупнината во срок, обврската за враќање на закупениот предмет во исправна состојба и одговорноста на закупувачот поради евентуално оштетување или уништување на предметот. Во договорот мораат да се внесат и одредби дека закупувачот не смее закупениот предмет да го дава во пазакуп ниту да го употребува за други цели освен за целите за кои му е даден во закуп и за одговорноста на закупувачот и за последиците ако не би се придржувал кон договорот.

8. Просториите од членот 18 ст. 1 и 4 на Законот за станбените односи наменети за живеење, се издаваат на користење според правилата на стопанската организација односно според посебните правилници што ги донесува стопанската организација.

Ставовите од членот 54 на Законот за станбените односи се даваат на користење според одредбите од претходниот став, а во согласност со одредбите од споменатиот закон.

9. Одредбите од оваа наредба се однесуваат и на давањето во закуп на предмети од средствата на заедничката потрошувачка, освен на давањето станови на користење на членовите на работниот колектив на стопанската организација.

10. Оваа наредба влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Бр. 12-16149/1
30 јуни 1960 година
Белград

Државен секретар
за работите на финансиите,
Никола Минчев, с. р.

424.

Врз основа на членот 34 точка 4 од Законот за придонесот за буџетите од личниот доход на работниците („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 52/57, 52/58 и 47/59), сојузниот Државен секретаријат за работите на финансиите издава

НАРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ НА НАРЕДБАТА ЗА НАЈВИСОКИОТ ИЗНОС НА СТРАНСКА ВАЛУТА ОД КОЈ НЕ СЕ ПЛАЌА ПРИДОНЕС ЗА БУЏЕТИТЕ ОД ЛИЧНИОТ ДОХОД

1. Во Наредбата за највисокиот износ на странска валута од кој не се плаќа придонес за буџетите од личниот доход („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 9/58 и 26/59) во точката 2 под 1 текстот под а) се менува и гласи:

„а) за линискиот персонал стациониран на секторот узводно од Коморан:

	во Австрија	во Сојузна Република Германија
за спроводник на брод	90 АПП	11.50 ДМ
за I бродски крмар	80 АПП	10.— ДМ
за II бродски крмар	70 АПП	9.— ДМ
за спроводник на шлеп	70 АПП	9.— ДМ“.

Во истата точка под 2 алинеите 3 до 6 се менуваат и гласат:

„— за II офицер на машина и палуба, бродски економ, радиотелеграфист од II класа, бродски музичар, главен готвач, главен келнер и шеф на кујна — — — — —	1.30 долари
— за III офицер и водач на машина и палуба, огнар, подмакувач, кормилар, електричар, механичар, моторист, I готвач, I келнер, тесар, лекар, бербер, фризер и бродски машинер — — — — —	1.20 „
— за морнар, јагленар, помошник моторист, II готвач, II келнер, чистач на машина и за перачка — — — — —	1.00 „
— за младич на палуба, младич и ученик на соби и кујна, приправник на машина, радиотелеграфист и кадет — — — — —	0.70 „ ;“.

2. Оваа наредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Бр. 12-7763/3
6 јули 1960 година
Белград

Државен секретар
за работите на финансиите,
Никола Минчев, с. р.

425.

Врз основа на членот 12 од Законот за сојузните органи на управата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 13/56) и членот 199 од Законот за буџетите и финансирањето на самостојните установи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 52/59), сојузниот Државен секретаријат за работите на финансиите издава

НАРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА НАРЕДБАТА ЗА УПЛАТУВАЊЕ ОДДЕЛНИ ВИДОВИ ПРИХОДИ НА БУЏЕТИТЕ И ФОНДОВИТЕ НА СМЕТКИТЕ КАЈ НАРОДНАТА БАНКА И КАЈ ДРУГИ БАНКИ

1. Во Наредбата за уплатување одделни видови приходи на буџетите и фондовите на сметките кај Народната банка и кај други банки („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 2/60) во точката I оддел 21 текстот под 3 се менува и гласи:

„3) на сметката бр. 68862 — Такси според посебни прописи што ги плаќаат приватни сопственици и задруги за сечење дрва во приватни односно задружни шуми;“.

Во одделот 22 став 2 на крајот од текстот под 25 точката се заменува со точка и записка и по него се додава нов текст, кој гласи:

„26) придонесот за основно здравствено осигурување на селскостопанските производители (приход на фондот за здравствено осигурување на селскостопанските производители);

27) придонесот за проширено здравствено осигурување на селскостопанските производители (приход на фондот за здравствено осигурување на селскостопанските производители).

На збирната-преодната сметка кај банката ќе се уплатуваат, покрај приходите наведени во овој оддел и другите приходи со кои населението се задолжува според распоредот, а чии срокови за плаќање стасуваат едновременно (член 1 точка 1 од Правилникот за книжење на приходите на буџетите и фондовите што произлегуваат од населението)."

Во одделот 22 во досегашниот став 3, кој стапува став 4, во првиот ред зборовите: „За приходите наведени во оваа точка“ се заменуваат со зборовите: „За приходите наведени во овој оддел“.

Во овој оддел, во претпоследниот став, во третиот ред зборовите: „што не се наведени во оваа точка“ се заменуваат со зборовите: „што не се наведени во овој оддел“.

2. Оваа наредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Бр. 12-15642/1
24 јуни 1960 година
Белград

Државен секретар
за работите на финансиите,
Никола Минчев, с. р.

426.

Врз основа на чл. 53а и 62 од Уредбата за фондовите за кадрови во стопанството („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 13/57, 54/57, 52/58, 17/59 и 52/59), во врска со чл. 10 и 42 од Законот за општественото книговодство („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 43/59), во согласност со секретаријатите на Сојузниот извршен совет за просвета и култура и за трудот, сојузниот Државен секретаријат за работите на финансиите издава

НАРЕДБА

ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО ПОДНЕСУВАЊЕ НА ЗАВРШНИТЕ СМЕТКИ ЗА 1959 ГОДИНА НА ФОНДОВИТЕ ЗА КАДРИ ВО СТОПАНСТВОТО ОД СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ, КОМОРИТЕ ОДНОСНО СТРУЧНИТЕ ЗДРУЖЕНИЈА

1. Стопанските организации, коморите односно стручните здруженија се должни на Службата на општественото книговодство при Народната банка да ѝ ги поднесат завршните сметки за 1959 година на фондовите за кадри во стопанството, најдоцна до 1 септември 1960 година.

2. Оваа наредба влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Бр. 07-16023/1
28 јуни 1960 година
Белград

Државен секретар
за работите на финансиите,
Никола Минчев, с. р.

427.

Врз основа на точката 1 став 4 од Одлуката за пресметување разликата во цените при увозот и извозот („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 54/55, 22/56, 6/58, 23/58 и 14/59), во врска со членот 7 оддел I став А под а) точка 3 од Уредбата за пренесување работите во надлежност на сојузните и републичките органи на управата („Службен лист на ФНРЈ“ бр. 18/58 и 18/59), во согласност со сојузниот Државен секретаријат за работите на финансиите и со сојузниот Државен секретаријат за работите на стоковниот промет, Комитетот за надворешна трговија издава

НАРЕДБА

ЗА ИЗМЕНА НА НАРЕДБАТА ЗА КОЕФИЦИЕНТИТЕ ЗА ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА РАЗЛИКАТА ВО ЦЕНИТЕ ПРИ ИЗВОЗОТ И УВОЗОТ НА ОПРЕДЕЛЕНИ ПРОИЗВОДИ И УСЛУГИ

1. Во Наредбата за коефициентите за пресметување на разликата во цените при извозот и увозот

на определени производи и услуги („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 21/57, 30/57, 33/57, 40/57, 42/57, 45/57, 50/57, 52/57, 4/58, 6/58, 9/58, 11/58, 13/58, 14/58, 17/58, 19/58, 23/58, 29/58, 31/58, 40/58, 42/58, 45/58, 49/58, 9/59, 12/59, 15/59, 30/59, 31/59, 34/59, 49/59, 50/59, 51/59, 2/60, 7/60, 9/60, 17/60, 20/60, 21/60, 23/60 и 25/60) во точката I оддел А во гранката 211 — Поледелство, текстот на редниот број 3 се менува и гласи:

„3. Хмел — — — — — 1,00“.

22. Оваа наредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“, а ќе се применува на работите на извоз склучени од тој ден.

П. бр. 1796
28 јуни 1960 година
Белград

Го заменува
Претседателот на Комитетот
за надворешна трговија
Државен потсекретар,
Руди Колак, с. р.

428.

Врз основа на членот 324 став 4, членот 325 став 4 и членот 419 од Законот за јавните службеници („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 53/57, 44/58, 1/59 и 52/59), во согласност со Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за општа управа, Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за народно здравје пропишува

П РА В И Л Н И К

ЗА ПОСЕБНИТЕ СТРУЧНИ ИСПИТИ И КУРСЕВИТЕ ЗА ДОКВАЛИФИКАЦИЈА НА ЗДРАВСТВЕНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се определуваат условите и програмата за полагање на посебните стручни испити на здравствените службеници, освен специјалистичките испити, составот и работата на испитните комисији, органите кај кои се формираат овие комисији, како и организацијата и работата на курсевите за доквалификација.

Член 2

Посебен стручен испит постои за:

- 1) добивање кон звањето лекар на ознака „за општа пракса“;
- 2) добивање кон соодветно звање на ознака „од прва класа“;
- 3) здобивање со стручна спрема од повисок степен;
- 4) унапредување во повисоко звање;
- 5) унапредување на болничар од XIII во XII платен разред.

II. ПОСЕБЕН СТРУЧЕН ИСПИТ ЗА ДОБИВАЊЕ КОН ЗВАЊЕТО ЛЕКАР НА ОЗНАКА „ЗА ОПШТА ПРАКСА“

Член 3

Посебен стручен испит за добивање кон звањето лекар на ознака „за општа пракса“ можат да полагаат здравствени службеници во звањето лекар (член 320 од Законот за јавните службеници).

Здравствените службеници од претходниот став можат да се пријават за полагање на посебниот стручен испит за добивање кон звањето лекар на ознака „за општа пракса“.

1) ако по положениот стручен испит најмалку пет години вршеле работи на своето звање, од кои

најмалку три години во здравствена станица, здравствен дом или амбуланта на болница во која се прегледуваат надворешни болни;

2) ако за тоа време самостојно вршеле лекарски работи и интервенции, и тоа најмалку десет породувања, две обдукции, педесет интервенции од малата оперативна и конзервативна хирургија (инхизии на апсцес и флегмон, обработка или шиене на рана, гипс, репозиција на исчашени зглобови, транспортна имобилизација, вадење на туѓо тело од око, уво или нос, катетеризација на мочен меур, вадење на желуднички сок, торакопункција и сл.) и дваесет екстракции на заби.

Член 4

Градивото за програмата на посебниот стручен испит за добивање кон звањето лекар на ознака „за општа пракса“ опфаќа:

- 1) општа патологија и патофизиологија;
- 2) заразни болести со епидемиологија;
- 3) туберкулоза;
- 4) хигиена;
- 5) социјална медицина;
- 6) социјална педијатрија;
- 7) трауматологија;
- 8) акушерство и гинекологија;
- 9) судска медицина;
- 10) организација на здравствената служба.

Испитот од градивото од претходниот став под 1 и 10 се полага само усно, а од другото градиво — усно и практично.

Практичниот дел на испитот се состои од обработка на еден или повеќе болни, односно во изведување на 2 до 3 интервенции, на една или повеќе лабораториски анализи што мора да ги познава лекар за општа пракса.

III. ПОСЕБЕН СТРУЧЕН ИСПИТ ЗА ДОБИВАЊЕ КОН СООДВЕТНО ЗВАЊЕ НА ОЗНАКА „ОД ПРВА КЛАСА“

Член 5

Здравствените службеници од втора група и здравствените службеници од трета група во звањето бабица, здравствен техничар, медицинска сестра (медицински техничар) или забар, како и здравствените службеници во звањето здравствен соработник од втора и здравствен соработник од трета група, можат да полагаат посебен стручен испит за добивање на ознака „од прва класа“ (член 322 од Законот за јавните службеници).

Член 6

Службениците од претходниот член можат да се пријават за полагање на посебниот стручен испит под услов по положениот стручен испит да поминале на работи на своето звање најмалку седум години и за последните три години да добиле оценка „се истакнува“

Член 7

Градивото за програмата на посебниот стручен испит за добивање кон соодветно звање на ознака „од прва класа“ опфаќа:

1. за звањето здравствен техничар од втора и трета група, и тоа:

- а) за санитарен техничар:
 - 1) санитарна техника;
 - 2) хигиена и нејзина примена на теренот;
 - 3) здравствено просветување;
 - 4) социјална медицина;
 - 5) здравствена статистика;

б) за лабораториски техничар:

- 1) лабораториска техника;
- 2) хигиена;
- 3) здравствено просветување;
- 4) социјална медицина;
- 5) здравствена статистика;

в) за физиотераписки техничар:

- 1) рехабилитациона техника;
- 2) хигиена;
- 3) здравствено просветување;
- 4) медицинска психологија и педагогија;
- 5) социјална медицина;
- 6) здравствена статистика;

г) за работнотераписки техничар:

- 1) работнотераписка техника;
- 2) хигиена;
- 3) здравствено просветување;
- 4) медицинска психологија и педагогија;
- 5) социјална медицина;
- 6) здравствена статистика;

д) за рентген техничар:

- 1) рентген и радиум техника со начела на заштитата од зрачење;
- 2) хигиена;
- 3) здравствено просветување;
- 4) социјална медицина;
- 5) здравствена статистика;

ѓ) за фармацевтски техничар:

- 1) фармацевтска техника;
- 2) здравствено просветување;
- 3) хигиена;
- 4) социјална медицина;
- 5) здравствена статистика;

е) за забен техничар:

- 1) фиксна и мобилна протетика;
- 2) познавање на материјали;
- 3) хигиена;
- 4) социјална медицина;
- 5) здравствена статистика;

2. за звањето медицинска сестра (медицински техничар) од втора и трета група:

- 1) основна и специјална нега на болен и организација на трудот;
- 2) хигиена;
- 3) здравствено просветување;
- 4) медицинска психологија и педагогија;
- 5) социјална медицина;
- 6) здравствена статистика и здравствена администрација;

3. за звањето забар:

- 1) конзерватива и протетика;
- 2) забна превентива;
- 3) здравствено просветување;
- 4) медицинска психологија и педагогија;
- 5) социјална медицина;
- 6) здравствена статистика;

4. за звањето бабица:

- 1) акушерство со нега на трудничка, родилка и новороденче и гинеколошки заболувања;
- 2) хигиена;
- 3) здравствено просветување;
- 4) основи на медицинската психологија и педагогија;
- 5) социјална медицина;
- 6) здравствена статистика;

5. за звањето здравствен соработник од втора група, и тоа:

- а) од социјална група:
- 1) медицинска психологија и психопатологија;
 - 2) организација на служба за рехабилитација;
 - 3) педагогија и педагошка постапка со болни;
 - 4) социјална медицина;
 - 5) здравствена статистика;
- б) од биолошка група:
- 1) анатомија и физиологија;
 - 2) општа биологија;
 - 3) хемија (органска и анорганска);
 - 4) социјална медицина;
 - 5) здравствена статистика;
- в) од психолошка група:
- 1) основи на медицинската психологија;
 - 2) основи на теоријата на тестовите;
 - 3) основи на менталната хигиена;
 - 4) социјална медицина;
 - 5) здравствена статистика;
- г) од педагошка група:
- 1) основи на педагошката психологија;
 - 2) основи на теоријата на учењето;
 - 3) основи на методиката на воспитната работа со болни;
 - 4) социјална медицина;
 - 5) здравствена статистика;
- д) од дефектолошка група:
- 1) општи медицински знаења за болест и повреда;
 - 2) организација на службата за рехабилитација;
 - 3) методика на специјалната педагошка постапка со заболениот;
 - 4) социјална медицина;
 - 5) здравствена статистика;
- ѓ) од хемиска група:
- 1) хемија (органска и анорганска);
 - 2) аналитичка хемија;
 - 3) физичка хемија;
 - 4) социјална медицина;
 - 5) здравствена статистика;
- е) од физичка група:
- 1) топлина;
 - 2) механика;
 - 3) електрицитет;
 - 4) социјална медицина;
 - 5) здравствена статистика;
- ж) од статистичка група:
- 1) општа статистика;
 - 2) демографска статистика;
 - 3) статистичка техника со методика;
 - 4) социјална медицина;
 - 5) здравствена статистика;
6. за знаењето здравствен соработник од трета група, и тоа:
- а) од просветна група:
- 1) медицинска психологија;
 - 2) методика на специјалната педагошка постапка со болни;
 - 3) општи медицински знаења за болест и повреда;
 - 4) социјална медицина;
 - 5) здравствена статистика;
- б) од селскостопанска група:
- 1) основи на биохемијата;
 - 2) основни поими за пестицидите;
 - 3) основи на селскостопанската технологија;
 - 4) хигиена;

- в) од ветеринарна група:
- 1) познавање на основните клинички и патоанатомски промени кај најважните зоонози;
 - 2) преглед на прехранбени продукти од животинско потекло (во рамките на постојните законски прописи);
 - 3) основи на хигиената (дезинфекција, дезинсекција и дератизација и бесштетно отстранување на животински трупови);
 - 4) здравствена статистика;
- г) од економска група:
- 1) стопанскиот систем на Југославија;
 - 2) финансискиот и кредитниот систем на Југославија;
 - 3) здравствена статистика;
 - 4) организација на здравствената служба;
- д) од машински правец:
- 1) греење и проветрување;
 - 2) парни котли од сите системи за греење;
 - 3) болнички машински постројки со работилници за поправки и одржување;
 - 4) хигиена;
- ѓ) од електротехнички правец:
- 1) електрични инструменти и апарати примени во медицината;
 - 2) болнички електрични центри;
 - 3) поправки и одржување на работилници за електрични инструменти и машини;
 - 4) хигиена;
- е) од градежен правец:
- 1) санитарно-технички принципи на снабдувањето со вода на помали населби;
 - 2) канализација на здравствените објекти со основи на собирањето и диспозицијата на отпадочни материи;
 - 3) практична геодезија со осврт врз системот на поделбата во врска со асанацијата;
 - 4) хигиена;
- ж) од архитектонски правец:
- 1) основи за елементите на згради и за нивното изведување, и објекти на здравствена архитектура;
 - 2) основи на статиката, хидрауликата, армираниот бетон и практичното проучување на објекти и конструкции;
 - 3) основи на хигиената со епидемиологија во врска со изградбата на здравствени установи;
- з) од хемиски правец:
- 1) хемија (органска и анорганска);
 - 2) најважни хемиски анализи во медицината;
 - 3) хигиена.

Посебниот стручен испит од овој член се полага усно и практично.

IV. ПОСЕБЕН СТРУЧЕН ИСПИТ ЗА ЗДОБИВАЊЕ СО СТРУЧНА СПРЕМА ОД ПОВИСОК СТЕПЕН

Член 8

За полагање на посебниот стручен испит за признавање на стручна спрема од повисок степен можат да се пријават:

1) службеници во знаењето здравствен техничар, медицинска сестра (медицински техничар) и забар (III група) за признавање на стручна спрема од II група (член 324 став 3 од Законот за јавните службеници);

2) службениците во знаењето детска негователка и бабица (IV група) за признавање на стручна спрема од III група (член 324 став 1 од Законот за јавните службеници).

Член 9

На службениците од претходниот член може да им се одобри полагање на посебниот стручен испит за признавање на стручна спрема од повисок степен под услов да имаат положен стручен испит, во тоа звање да имаат најмалку осум години пракса, и за последните четири години да се оценети со оценка „се истакнува“ или за последните две години — со оценка „особено се истакнува“.

Член 10

Градивото за програмата на посебниот стручен испит за признавање на стручна спрема од повисок степен опфаќа:

1. за звањето здравствен техничар, и тоа:

а) за санитарен техничар:

- 1) хигиена;
- 2) епидемиологија со заразни болести;
- 3) санитарна техника;
- 4) здравствено просветување со методика;
- 5) медицинска психологија и педагогија;
- 6) социјална медицина;
- 7) здравствена статистика;

б) за лабораториски техничар:

- 1) лабораториска техника;
- 2) хигиена;
- 3) здравствено просветување со методика;
- 4) медицинска психологија и педагогија;
- 5) социјална медицина;
- 6) здравствена статистика;

в) за физиотераписки техничар:

- 1) рехабилитациона техника;
- 2) хигиена;
- 3) здравствено просветување со методика;
- 4) медицинска психологија и педагогија;
- 5) социјална медицина;
- 6) здравствена статистика;

г) за работнотераписки техничар:

- 1) работнотераписка техника;
- 2) хигиена;
- 3) здравствено просветување со методика;
- 4) медицинска психологија и педагогија;
- 5) социјална медицина;
- 6) здравствена статистика;

д) за рентген техничар:

- 1) рентген и радиум техника со начела на заштитата од зрачење;
- 2) хигиена;
- 3) здравствено просветување со методика;
- 4) медицинска психологија и педагогија;
- 5) социјална медицина;
- 6) здравствена статистика;

е) за фармацевтски техничар:

- 1) фармацевтска техника;
- 2) хигиена;
- 3) здравствено просветување со методика;
- 4) медицинска психологија и педагогија;
- 5) социјална медицина;
- 6) здравствена статистика;

е) за забен техничар:

- 1) фиксна и мобилна протетика;
- 2) ортодонција;
- 3) познавање на материјали;
- 4) хигиена;
- 5) социјална медицина;
- 6) здравствена статистика;

2. за звањето медицинска сестра (медицински техничар):

- 1) специјална и домашна нега на болен;
- 2) хигиена;
- 3) здравствено просветување со методика;
- 4) медицинска психологија со педагогија;
- 5) исхрана на здрав човек и диететика;
- 6) социјална медицина;
- 7) здравствена статистика;
- 8) организација на трудот со администрација;

3. за звањето забар:

- 1) конзерватива;
- 2) екстракција;
- 3) протетика;
- 4) превентива на забните заболување кај децата;

5) хигиена;

- 6) социјална медицина;
- 7) здравствена статистика;

4. за звањето детска негователка:

- 1) нега на здраво и болно дете;
- 2) исхрана на доенче и мало дете;
- 3) хигиена;
- 4) инфективни болести со епидемиологија;
- 5) педагогија со психологија на детската доба;
- 6) здравствено просветување;
- 7) здравствена статистика;

5. за звањето бабича:

- 1) акушерство и превентива од гинеколошки заболувања;
- 2) хигиена;
- 3) инфективни болести кај детето;
- 4) здравствено просветување;
- 5) основи на медицинската психологија со педагогија;
- 6) здравствена статистика;
- 7) социјална медицина.

Посебниот стручен испит од овој член се полага усно и практично.

V. ПОСЕБЕН СТРУЧЕН ИСПИТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ ВО ПОВИСОКО ЗВАЊЕ

Член 11

Службениците во звањето помлад здравствен техничар, болничар или хигиеничар можат да полагаат посебен стручен испит за звањето здравствен техничар односно медицинска сестра (медицински техничар) — (член 324 став 2 од Законот за јавните службеници).

Член 12

На службениците од претходниот член може да им се одобри полагање на посебниот стручен испит за унапредување во повисоко звање ако во тоа звање имаат најмалку осум години пракса, ако за последните четири години се оценети со оценка „се истакнува“ или за последните две години — со оценка „особено се истакнува“ и ако посетувале посебни курсеви за доквалификација за звањето здравствен техничар односно медицинска сестра (медицински техничар).

Член 13

Програмата на посебниот стручен испит за унапредување во повисоко звање се состои од општ и посебен дел.

Општиот дел на стручниот испит од претходниот став се полага усно, а посебниот дел — усно и практично.

Член 14

Градивото за програмата на општиот дел од посебниот стручен испит за службениците од членот 11 на овој правилник опфаќа:

- 1) државно и политичко уредување на Југославија;
- 2) управување во општествените служби и самоуправување во стопанските организации — основно знаење;
- 3) прописи за работните односи и прописи за јавните службеници — основно знаење;
- 4) организација на здравствената служба.

Член 15

Градивото за програмата на посебниот дел од посебниот стручен испит за службениците од членот 11 на овој правилник опфаќа:

1. за звањето здравствен техничар, и тоа:
 - а) за фармацевтски техничар:
 - 1) хемија (органска и анорганска);
 - 2) галенска фармација;
 - 3) познавање на лековити растенија и дроги;
 - 4) познавање на лекови и санитарски материјали;
 - 5) лабораториска техника;
 - 6) хигиена;
 - 7) здравствена статистика;
 - б) за лабораториски техничар:
 - 1) хемија (органска, анорганска и аналитичка);
 - 2) микробиологија со микроскопска лабораториска техника;
 - 3) хематологија;
 - 4) биохемија;
 - 5) хемија на прехранбените продукти;
 - 6) хигиена;
 - 7) здравствена статистика;
 - в) за физиотераписки техничар:
 - 1) физика;
 - 2) анатомија;
 - 3) основи на патологијата;
 - 4) нега на болен;
 - 5) хигиена;
 - 6) физикална терапија со техника;
 - 7) здравствена статистика;
 - г) за работнотераписки техничар:
 - 1) физика;
 - 2) анатомија;
 - 3) основи на патологијата;
 - 4) нега на болен;
 - 5) хигиена;
 - 6) работнотераписка техника;
 - 7) здравствена статистика;
 - д) за санитарен техничар:
 - 1) хемија (органска и анорганска);
 - 2) општа хигиена;
 - 3) хигиена на исхраната;
 - 4) хигиена на трудот;
 - 5) комунална и училишна хигиена;
 - 6) микробиологија со микроскопска лабораториска техника;
 - 7) санитарна техника;
 - 8) епидемиологија со заразни болести;
 - 9) здравствено просветување;
 - 10) здравствена статистика;
 - ѓ) за забен техничар:
 - 1) хемија (анорганска);
 - 2) анатомија;
 - 3) протетика;
 - 4) бактериологија;
 - 5) хигиена со епидемиологија;
 - 6) технологија на заботехничкиот материјал;
 - 7) здравствено просветување;
 - 8) здравствена статистика;

2. за звањето медицинска сестра (медицински техничар):

- 1) анатомија со физиологија;
- 2) основи на патологијата;
- 3) микробиологија;
- 4) заразни болести со епидемиологија;
- 5) општа и специјална нега на болен;
- 6) интерни болести;
- 7) нега на здраво дете;
- 8) детски болести;
- 9) хирургија;
- 10) акушерство и гинекологија;
- 11) здравствено просветување;
- 12) здравствена статистика.

VI. ПОСЕБЕН ИСПИТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА БОЛНИЧАР ОД XIII ВО XII ПЛАТЕН РАЗРЕД

Член 16

Службениците во звањето болничар што немаат завршено соодветно медицинско училиште односно пропишан курс, можат да бидат унапредени од XIII во XII платен разред ако положат посебен испит (член 419 од Законот за јавните службеници).

Член 17

Градивото за програмата на посебниот испит за службениците од претходниот член опфаќа:

- 1) основна нега на болен;
- 2) хигиена;
- 3) епидемиологија со заразни болести — основно знаење.

Посебниот испит од овој член се полага усно и практично.

VII. ЗАЕДНИЧКИ ОДРЕДБА

1. Пријава и одобрение за полагање на испитот

Член 18

Писмената пријава за полагање на посебниот стручен испит од членот 2 на овој правилник, кандидатот ѝ ја поднесува на установата во која е запослен, а оваа му ја доставува на републичкиот совет за народно здравје.

Кон пријавата за полагање на посебниот стручен испит, установата во која е запослен кандидатот доставува податоци за датумот и местото на раѓањето на кандидатот, за стручната спрема (школи, курсеви, испити), за звањето и платниот разред и за работите на кои работел кандидатот, заверен препис од решението за назначување, персонален лист на службеникот, како и податоци врз основа на кои може да се утврди дека се исполнети и другите услови предвидени со овој правилник за полагање на одделни испити.

Член 19

Одобрение за полагање на посебниот стручен испит од членот 2 на овој правилник му дава на кандидатот републичкиот совет за народно здравје.

Републичкиот совет за народно здравје нема да одобри полагање на посебниот стручен испит од членот 2 точ. 1, 2 и 5 на овој правилник само ако кандидатот не ги исполнува условите што од него се бараат за да може да се пријави за полагање на испитот. За одлуката на советот се известува кандидатот преку установата во која е запослен.

Кандидатот на кој му е одобрено полагање на посебниот стручен испит мора да биде известен за денот на полагањето на испитот најдоцна на 15 дена пред денот определен за полагање на испитот.

2. Состав и работа на испитните комисии

Член 20

Посебните стручни испити од членот 2 на овој правилник се полагаат пред испитните комисии што ги формира републичкиот совет за народно здравје.

Со решението за формирање на испитни комисији се определуваат органите кај кои се формираат комисији.

Испитната комисија ги определува испитните срокови за полагање на посебен стручен испит.

Член 21

Испитната комисија за здравствените службеници од прва и втора група се состои од претседател и четири члена, а за здравствените службеници од трета и четврта група — од претседател и два члена, кои во исто време се и испитувачи.

Во случај на потреба комисијата може да се дополни и со потребен број испитувачи за определен дел од испитното градиво.

Со решението за именување членови на комисијата се определува ист толков број заменици и записничарот. Со тоа решение се определува и кое градиво ќе испитува кој член на комисијата односно испитувач.

Претседателот, членовите на комисијата, нивните заменици и испитувачите се определуваат од редовите на истакнати стручњаци.

За член на испитна комисија не може да биде именувано лице што има спрема од пониска група од опремата на звањето за кое се полага испитот.

Член 22

Целокупната администрација во врска со полагањето на посебните стручни испити ја врши, по правило, организационата единица на органот кај кој е формирана испитната комисија, а во чија надлежност спаѓа школството и стручното издигање на кадрите. Ако таква организациона единица не постои, старешината на органот ќе определи која организациона единица односно служба ќе ги врши овие работи.

Член 23

За текот на испитот се води записник.

Записникот и другите материјали во врска со испитот се чуваат кај органот кај кој е формирана комисијата.

Записникот се води според образецот што го пропишува Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за општа управа.

Член 24

Посебните стручни испити се полагаат усно и практично.

Републичкиот совет за народно здравје ги определува установите во кои се полага практичниот дел од посебниот стручен испит.

Член 25

На испитот кандидатот се испитува од целото пропишано градиво.

Начинот на испитувањето го утврдува испитната комисија.

На испитот присуствуваат членовите на испитната комисија и записничарот. Ако на комисијата ѝ е придодаден испитувач, тој на испитот присуствува само за времето додека го врши испитувањето од своето градиво, со тоа хонорарот да му се определува за времето за кое фактично учествувал во работата на испитната комисија, но најмалку за два часа.

Секој член на испитната комисија има право да му поставува прашања на кандидатот.

Траењето на испитувањето не е временски ограничено.

Кандидатот треба да се испитува додека членот на комисијата (испитувачот) односно комисијата не се здобие со уверение за степенот на знаењето на

кандидатот. За траењето на испитувањето одлучува секој член на комисијата односно испитувач поединечно, а претседателот на испитната комисија може во тој поглед да интервенира во текот на целото испитување.

Член 26

Оценувањето се врши комисииски.

Комисијата го оценува целокупниот успех на кандидатот на испитот.

Оценката на успехот на кандидатот е: „положил“ или „не положил“.

Оценката се дава со мнозинство на гласовите. Во случај на рамномерна поделба на гласовите одлучува страната на која е гласот на претседателот на комисијата.

Член 27

Полагањето на посебниот стручен испит кандидатот може да го повтори двапати. Времето меѓу едното и другото полагање не може да биде пократко од шест месеци.

Кандидатот што не ќе положи еден дел од целокупното испитно градиво (еден или два предмети), може од тој дел на градивото да полага поправителен испит во рокот што ќе го определи испитната комисија, а кој не може да биде пократок од два ниту подолг од дванаест месеци од претходното полагање.

Соопштувањето за рокот за полагање на поправителниот испит кандидатот го прима на потпис на записникот на испитната комисија.

Ако кандидатот не ќе го положи поправителниот испит се смета дека не го положил испитот.

Член 28

Кандидатот што од неоправдани причини не ќе пристапи на определениот ден кон полагање на поправителниот испит, или ќе се откаже од започнатото полагање на поправителниот испит, се смета дека не го положил посебниот стручен испит. За тоа се внесува забелешка во записникот на испитната комисија и по писмен пат се известува установата во која е запослен службеникот.

Член 29

По завршениот испит на кандидатот му го соопштува успехот претседателот на испитната комисија во присуство на сите членови на комисијата.

Член 30

На кандидатот што го положил испитот му се издава уверение за положениот посебен стручен испит.

Уверението за положениот посебен стручен испит го потпишуваат секретарот на републичкиот совет за народно здравје, односно старешината на органот кај кој е формирана испитната комисија и претседателот на испитната комисија.

Уверението се издава во два примерка, од кои еден примерок му се враќа на кандидатот, а вториот се вложува во неговиот персонален лист.

Образецот на уверението го пропишува Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за општа управа.

За резултатот на полагањето на испитот се известува установата во која е запослен кандидатот.

Член 31

Кандидатот што полага посебен стручен испит надзор од местото на своето службување има право на надоместок на патните трошоци според пропишаните за надоместоците на патните и другите тро-

шоци на јавните службеници, и тоа: кога првпат го полага испитот и кога полага неправителен испит во првото полагање на посебниот стручен испит.

Кандидатот што од неоправдани причини не ќе пристапи кон полагање на испитот или неоправдано се откаже од веќе започнатото полагање на испитот, нема право на надоместок на патните трошоци.

Патните трошоци паѓаат на товар на установата во која е запослен службеникот.

Член 32

Кандидатот има право на платено отсуство за полагање на посебниот стручен испит.

Ако кандидатот го полага испитот во друго место, во отсуството според претходниот став се засметува и времето потребно за одење во местото на полагањето на испитот и за враќање во местото на живеењето.

Отсуството според претходните ставови не се засметува во годишен одмор, ниту во отсуство според членот 87 став 1 на Законот за јавните службеници.

VIII. КУРСЕВИ ЗА ДОКВАЛИФИКАЦИЈА ЗА ЗВАЊЕТО ЗДРАВСТВЕН ТЕХНИЧАР И МЕДИЦИНСКА СЕСТРА

Член 33

Курсевите за доквалификација за звањето здравствен техничар или медицинска сестра можат да ги посетуваат само службеници во звањето помлад здравствен техничар, болничар или хигиеничар, што ги исполнуваат условите од членот 324 од Законот за јавните службеници.

Член 34

Курсевите од претходниот член ги формираат републичките совети за народно здравје при медицински училишта, болници или други здравствени установи што имаат услови за тоа.

Овие курсеви траат шест месеци.

За начинот на организирање, местото и условите за формирање на курсевите, одлучува републичкиот совет за народно здравје.

Член 35

На курсевите се врши теориска и практична обука на службениците што се подготвуваат за полагање на посебниот стручен испит за унапредување во повисоко звање.

Обуката се изведува според програмата пропишана во чл. 14 и 15 од овој правилник.

Во текот на обуката се проверува знаењето на слушателите.

Слушателите на крајот на курсот добиваат писмена потврда за посетувањето на курсот и за покажаниот успех и залагањето за време на обуката.

Член 36

Одобрение за посетување на курсот му дава на службеникот управниот одбор на установата во која е запослен тој.

IX. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 37

Програмите на посебните стручни испити ги пропишува Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за народно здравје според градивото определено во овој правилник и го издава како свое службено издание.

Член 38

Посебниот стручен испит ќе се полага според програмата определена со овој правилник по истекот на три месеци од објавувањето на програмата. Посебниот стручен испит може да се полага според оваа програма и пред истекот на овој срок, ако го бара тоа кандидатот.

Член 39

До 1961 година односно до 1962 година републичкиот совет за народно здравје може на здравствени службеници да им одобри полагање на посебниот стручен испит врз основа на добиените оценки и податоци за нивната работа во 1956 и 1957 година односно во 1957 година што ги дава комисијата за оценување согласно со одредбите за оценувањето на службениците на здравствените установи.

Член 40

На здравствените службеници што врз основа на одобрение од надлежниот орган до укинувањето на приватната пракса вршеле работи на забар или забен техничар, републичкиот совет за народно здравје може да им одобри полагање на посебниот стручен испит за звањето здравствен техничар иако не се оценети за последните три односно четири години.

Член 41

Службениците во звањето болничар што до влегувањето во сила на овој правилник поминале три години во XIII платен разред, се унапредуваат во XII платен разред без полагање на посебниот испит предвиден со овој правилник иако немаат завршено соодветно училиште односно пропишан курс.

Член 42

Градивото и програмата за полагање на посебен стручен испит на другите здравствени службеници од членот 320 на Законот за јавните службеници на кои не се однесува овој правилник, ќе ги пропише Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за народно здравје во согласност со Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за општа управа.

Член 43

Овој правилник влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Бр. 06-531/1

29 јуни 1960 година

Белград

Секретар

за народно здравје,
др Херберт Краус, с. р.

429.

Врз основа на членот 76, во врска со членот 46 од Уредбата за спроведување на Основниот закон за здравствениот надзор над прехранбените продукти („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 31/56), Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за народно здравје пропишува

П Р А В И Л Н И К

ЗА ИЗМЕНА И ДОПОЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ПОСЕБНИТЕ РАБОТНИ ОБЛЕКИ И ОБУВКИ НА ПЕРСОНАЛОТ ЗАПОСЛЕН ВО ПРОИЗВОДСТВОТО И ПРОМЕТОТ НА ПРЕХРАНБЕНИ ПРОДУКТИ

Член 1

Во Правилникот за посебните работни облеку и обувки на персоналот запослен во производството и прометот на прехранбени продукти („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 13/59) во членот 2 став 1 точката 4 се менува и гласи:

„4) во складовите и продавниците на овошје и зеленчук — мантил во боја; при продажба на други прехранбени продукти — мантил или блуска, капа или шамија, — сè од бело платно, а при продажба на пресно месо — и престилка од поливинил;“.

Член 2

Во членот 2 став 1, по точката 4 се додава нова точка 4а, која гласи:

„4а) при услужување на јадења и пијачки во угостителските претпријатија и дуќани — црни пантолони, бела кошула, бела блуска или црно сако, односно бел мантил или фустан во боја со бела претилка и шамија;“.

Член 3

Овој правилник влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Бр. 06-1131/1
1 јули 1960 година
Белград

Секретар
за народно здравје,
др **Херберт Краус**, с. р.

430.

Врз основа на членот 32, во врска со членот 5 од Уредбата за давање потрошувачки кредити на работниците, службениците и на другите определени категории корисници („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 36/55 и 18/57) и членот 2 оддел I под а) точка 42 од Уредбата за пренесување работите во надлежност на сојузните и републичките органи на управата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 18/58 и 18/59), во согласност со сојузниот Државен секретаријат за работите на финансиите, Народната банка пропишува

У П А Т С Т В О**ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ СРОКОТ ЗА ВРАЌАЊЕ НА ПОТРОШУВАЧКИТЕ КРЕДИТИ ЗА КУПУВАЊЕ АВТОМОБИЛИ И ЗА ВИСОЧИНАТА НА УПЛАТАТА ВО ГОТОВО**

1. Потрошувачките кредити за купување на патнички автомобили се даваат со срок за враќање до 4 години.

Овие кредити можат да им се даваат на лицата наведени во членот 3 од Уредбата за давање потрошувачки кредити на работниците, службениците и на другите определени категории корисници.

2. По одобрувањето на кредитот, а пред неговото добивање, корисниците на кредити задолжително полагаат во готови пари најмалку 25% од износот на одобриот кредит.

3. Со денот на влегувањето во сила на ова упатство престанува да важи Упатството за определување срокот за враќање на потрошувачките кредити за купување автомобили и за височината на уплатата во готово („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 21/57).

4. Ова упатство влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

О. бр. 309
1 јули 1960 година
Белград

Гувернер
на Народната банка,
Јанко Смоле, с. р.

431.

Врз основа на членот 2 од Уредбата за организацијата и работата на Сојузната комисија за стандардизација („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 21/53) и членот 6 од Уредбата за југословенските стандарди, за сојузните прописи за квалитетот на производите и за производителните спецификации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 17/51), Сојузната комисија за стандардизација донесува

Р Е Ш Е Н И Е**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ОД ОБЛАСТА НА ТЕКСТИЛНАТА ИНДУСТРИЈА**

1. Престануваат да важат следните југословенски стандарди:

Преѓа од памучен тип. Општи услови JUS F.B2.021
Тканини од памучен тип. Општи

услови — — — — — JUS F.C0.021
донесени со Решението за југословенските стандарди од областа на текстилната индустрија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/59).

2. Југословенските стандарди од претходната точка престануваат да важат на 14 јули 1960 година.

3. Во издание на Сојузната комисија за стандардизација се донесуваат нови југословенски стандарди, издание 1960 година, со следните наслови и ознаки:

Памучна преѓа. Општи услови — — JUS F.B2.021
Памучни ткаенини. Општи услови — JUS F.C0.021

4. Југословенските стандарди од претходната точка објавени се во посебно издание на Сојузната комисија за стандардизација, кое е составен дел од ова решение.

5. Југословенските стандарди од точката 3 на ова решение влегуваат во сила на 15 јули 1960 година.

Бр. 10-2903
27 јуни 1960 година
Белград

Претседател
на Сојузната комисија
за стандардизација,
инж. **Славољуб Виторовиќ**, с. р.

432.

Врз основа на чл. 5 и 21 од Уредбата за заемите за инвестиции („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 31/56, 22/58 и 25/59), во согласност со сојузниот Државен секретаријат за работите на финансиите, Југословенската инвестициона банка донесува

Р Е Ш Е Н И Е**ЗА ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕТО НА XXII КОНКУРС ЗА ДАВАЊЕ ИНВЕСТИЦИОНИ ЗАЕМИ ОД СРЕДСТВАТА НА ОПШТИОТ ИНВЕСТИЦИОНЕН ФОНД ЗА НАБАВКА НА ОПРЕМА**

1. XXII Конкурс за давање инвестициони заеми од средствата на Општиот инвестиционен фонд за набавка на опрема („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 31/57) престанува да важи и се запира секое натамошно одобрување на заеми според барањата поднесени според тој конкурс.

2. Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

О. бр. 194
28 март 1960 година
Белград

Југословенска инвестициона банка
Главна централа

Генерален директор, на Управниот одбор,
Аугустин Папиќ, с. р. **Хасан Бркиќ**, с. р.

По извршеното сравнување со изворниот текст утврдено е дека во текстот на Наредбата за утврдување на паритетните највисоки продажни цени за одделни асортимани на цел-влакно и вештачка свила, објавен во „Службен лист на ФНРЈ“, бр. 21/60, се поткраднала долу наведената грешка, та се дава

И С П Р А В К А**НА НАРЕДБАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПАРИТЕТНИТЕ НАЈВИСОКИ ПРОДАЖНИ ЦЕНИ ЗА ОДДЕЛНИ АСОРТИМАНИ НА ЦЕЛ-ВЛАКНО И ВЕШТАЧКА СВИЛА**

Во точката 1 под 7, во табелата, во алинејата „песок“, I класа, во колоната 150/160 наместо „1293“ треба да стои: „1393“.

Од сојузниот Државен секретаријат за работите на стоковниот промет, Белград, 21 јуни 1960 година.

По извршеното сравнување со изворниот текст утврдено е дека во текстот на Правилникот за електричните инсталации и за заштитата од пожар на бродовите на трговската морнарица на ФНРЈ, објавен во „Службен лист на ФНРЈ“, бр. 22/60, се поткраднале долу наведените грешки, та се дава

ИСПРАВКА НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ЕЛЕКТРИЧНИТЕ ИНСТАЛАЦИИ И ЗА ЗАШТИТАТА ОД ПОЖАР НА БРОДОВИТЕ НА ТРГОВСКАТА МОРНАРИЦА НА ФНРЈ

Во членот 12 точка 9 во третиот ред наместо зборот: „намената“ треба да стои зборот: „наменета“.
Во членот 73 во точката 1 по зборовите: „вид на бродот,“ треба да се внесат зборовите: „име на бродот,“.

Од Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за сообраќај и врски, Белград, 25 јуни 1960 година.

РЕШЕНИЈА

На предлог од Сојузниот совет за научна работа, а врз основа на членот 20 став 2 од Законот за Сојузниот фонд за научна работа („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 24/60) во врска со членот 33 од Уредбата за организацијата и работата на Сојузниот извршен совет („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 20/58 и 21/59), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ИМЕНУВАЊЕ УПРАВЕН ОДБОР НА СОЈУЗНИОТ ФОНД ЗА НАУЧНА РАБОТА

I. Во Управниот одбор на Сојузниот фонд за научна работа се именуваат, и тоа:

Бабиќ др Иво, професор на Ветеринарниот факултет во Загреб;

Блажевски инж. Јордан, секретар на Сојузот на селскостопанско-шумарските комори на Југославија;

Блум инж. Емерик, директор на „Енерго-инвест“ во Сараево;

Боројевиќ др Славко, доцент на Земјоделскиот факултет во Нови Сад;

Бујовиќ инж. Владимир, секретар на Сојузната индустриска комора;

Грапчановиќ Хасан, секретар на Советот за научна работа на НР Босна и Херцеговина;

Димитријевиќ др Павле, доцент на Правниот факултет во Белград;

Дјетелиќ Перо, помошник секретар на Сојузниот извршен совет за просвета и култура;

Ѓукановиќ др Војислав, директор на Сојузниот завод за народно здравје;

Зупанчиќ Гено, секретар на Советот за научна работа на НР Словенија;

Јелиќ Боровоје, државен потсекретар во Сојузниот завод за стопанско планирање;

Јововиќ Војислав, генерал-мајор на ЈНА;

Кухељ др Антон, професор на Техничкиот факултет во Љубљана;

Лакан др Марјан, доцент на Техничкиот факултет во Загреб;

Максимовиќ инж. Драгиша, секретар на Советот за научна работа на НР Србија;

Мијовиќ Бранко, помошник генерален директор на Народната банка на ФНРЈ — Главна централа;

Перовиќ Миладин, секретар на Советот за просвета и култура на НР Црна Гора;

Поповски Стоимир, секретар на Советот за наука и култура на НР Македонија;

Раковиќ др Бранко, професор на Техничкиот факултет во Белград;

Салом инж. Шујица, државен советник во Сојузната комисија за нуклеарна енергија;

Турншек инж. Виктор, директор на Институтот за испитување материјали во Љубљана;

Узелац Златко, секретар на Советот за научна работа на НР Хрватска;

Христов др Александар, професор на Правниот факултет во Скопје;

Шаламон инж. Ервин, државен советник во Сојузниот завод за стопанско планирање.

II. Претседател на Управниот одбор избираат од својата средина членовите на Управниот одбор на својата прва седница (член 22 од Законот за Сојузниот фонд за научна работа).

Б. бр. 48

2 јули 1960 година

Белград

Сојузен извршен совет

Секретар,
Вељко Зековиќ, с. р.

Потпретседател,
Александар Ранковиќ, с. р.

Врз основа на членот 10 став 1 од Уредбата за Генералниот комесаријат на Југословенската секција за Меѓународната изложба на трудот во Торино („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 28/60) во врска со членот 33 од Уредбата за организацијата и работата на Сојузниот извршен совет („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 20/58 и 21/59), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ИМЕНУВАЊЕ КОМИСИЈА ЗА МЕЃУНАРОДНАТА ИЗЛОЖБА НА ТРУДОТ ВО ТОРИНО

Во Комисијата за Меѓународната изложба на трудот во Торино се именуваат, и тоа:

за претседател

Мома Марковиќ, член на Сојузниот извршен совет и секретар за трудот;

за членови:

Богдан Осолник, секретар на Сојузниот извршен совет за информации;

Букашин Миџуновиќ, директор на „Борба“;

Радиоје Увалиќ, директор на Институтот за општествени науки;

др Антон Вратуша, државен потсекретар — шеф на кабинет на потпретседател на Сојузниот извршен совет;

Михајло Јаворски, амбасадор на ФНРЈ во Рим;

Спасоје Велимировиќ, директор на Сојузниот завод за продуктивност на трудот;

Војислав Ракиќ, помошник секретар за општи стопански работи во Сојузниот извршен совет;

Ашер Делеон, член на Претседателството на Централниот совет на ССЈ;

Раде Кушиќ, директор на претпријатието „Југоекспорт“;

Бранко Бон, архитект;

Стјепан Хан, советник во Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за трудот;

Никола Цуверовиќ, претседател на Сојузната индустриска комора;

Ристо Бајалски, претседател на Сојузот на трговските комори на ФНРЈ;

Душан Драгосавац, секретар на Сојузната дворечниотрговска комора;

Душан Гариќ, секретар на Туристичкиот сојуз на Југославија.

Б. бр. 46

28 јуни 1960 година

Белград

Сојузен извршен совет

Секретар,
Вељко Зековиќ, с. р.

Потпретседател,
Александар Ранковиќ, с. р.

Врз основа на членот 7 став 2 од Уредбата за Генералниот комесаријат на Југословенската секција за Меѓународната изложба на трудот во Торино („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 28/60) во врска со членот 33 од Уредбата за организацијата и работата на Сојузниот извршен совет („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 20/58 и 21/59), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ГЕНЕРАЛЕН КОМЕСАР НА ЈУГОСЛОВЕНСКАТА СЕКЦИЈА ЗА МЕЃУНАРОДНАТА ИЗЛОЖБА НА ТРУДОТ ВО ТОРИНО

Се назначува за генерален комесар на Југословенската секција за Меѓународната изложба на трудот во Торино Радивоје Увалиќ, директор на Институтот за општествени науки.

Б. бр. 47
28 јуни 1960 година
Белград

Сојузен извршен совет

Секретар, Потпретседател,
Велько Зековиќ, с. р. Александар Ранковиќ, с. р.

СОДРЖИНА:

	Страна
404. Указ за прогласување на Законот за здружувањето и деловната соработка во стопанството — — — — —	585
Закон за здружувањето и деловната соработка во стопанството — — — — —	585
405. Одлука за нормите на земјарината што ја плаќаат државните органи и установи, општествените организации и самостојните установи — — — — —	604
406. Препорака за мерките за унапредување и безбедност на сообраќајот на јавните патишта — — — — —	604
407. Уредба за измени на Уредбата за земјарината — — — — —	602
408. Уредба за дополнување на Уредбата за оснивање и укинување определени сојузни органи на управата — — — — —	603
409. Уредба за установување посебен додаток за службениците на просветни и научни установи што работат под услови штетни за здравјето — — — — —	603
410. Уредба за измени и дополненија на Уредбата за работните односи и за наградувањето на уметничкиот персонал — — — — —	604
411. Уредба за Генералниот комесаријат на Југословенската секција за Меѓународната изложба на трудот во Торино — — — — —	604
412. Одлука за одобрување заеми од средствата на Општиот инвестиционен фонд за набавка на домашна опрема од сериско производство во 1960 година — — — — —	605
413. Одлука за регулирање на отплатите што пристигаат во 1960 година по заемите за обртни средства за зголемениот обем на работењето на стопанските организации на внатрешната трговија и угостителството — — — — —	605
414. Одлука за распределба на вкупниот приход на организациите за приредување на саеми и стопански изложби — — — — —	606
415. Одлука за наплатувањето и распоредувањето на надоместокот за искористувањето на народни книжевни и уметнички творби по пат на изведување — — — — —	606
416. Одлука за сроковите за сообразување на финансиското работење на научните установи кон одредбите на Законот за начинот на финансирање на научните установи — — — — —	607
417. Одлука за срокот за примена на одредбите на чл. 17 и 24 од Законот за начинот — — — — —	607
418. Одлука за определување на органите што ќе даваат согласност на правилниците за наградување на научните, стручните и другите работници на научните установи — — — — —	607
419. Одлука за утврдување на минималните лични доходи на научните, стручните и другите работници на научните установи — — — — —	607
420. Одлука за измена и дополнување на Одлуката за рамките за утврдување на полагајните плати на службениците на заводите за социјално осигурување — — — — —	608
421. Наредба за измена на Наредбата за максималните норми на интересот на краткорочните кредити од определени категории корисници на кредити — — — — —	608
422. Наредба за измена и дополнување на Одлуката за давање регрес при купувањето на вештачко губре и средства за заштита на растенијата за потребите на селското стопанство и шумарството — — — — —	609
423. Наредба за давање во закуп — на граѓаните и на граѓанските правни лица — на предмети што сочинуваат основни средства на стопанските организации — — — — —	609
424. Наредба за измени на Наредбата за највисокиот износ на странска валута од кој не се плаќа придонес за буџетите од личниот доход — — — — —	610
425. Наредба за измени и дополненија на Наредбата за уплатување одделни видови приходи на буџетите и фондовите на сметките кај Народната банка и кај други банки — — — — —	610
426. Наредба за задолжително поднесување на завршните сметки за 1959 година на фондовите за кадри во стопанството од стопанските организации, коморите односно стручните здруженија — — — — —	611
427. Наредба за измена на Наредбата за коефициентите за пресметување на разликата во цените при извозот и увозот на определени производи и услуги — — — — —	611
428. Правилник за посебните стручни испити и курсевите за доквалификација на здравствените службеници — — — — —	611
429. Правилник за измена и дополнување на Правилникот за посебните работни облека и обувки на персоналот запослен во производството и прометот на прехранбени продукти — — — — —	617
430. Упатство за определување срокот за враќање на потрошувачките кредити за купување автомобили и за височината на уплатата во готово — — — — —	618
431. Решение за југословенските стандарди од областа на текстилната индустрија — — — — —	618
432. Решение за престанок на важењето на XXII Конкурс за давање инвестициони заеми од средствата на Општиот инвестиционен фонд за набавка на опрема — — — — —	618
Исправка на Наредбата за утврдување на паритетните највисоки продажни цени за одделни асортимани на цел-влакно и вештачка свила — — — — —	618
Исправка на Правилникот за електричните инсталации и за заштитата од пожар на бродовите на трговската морнарица на ФНРЈ — — — — —	619

Издава Новинска установа „Службен лист на ФНРЈ“ Белград. Краљевика Марка 9. Пошт. факс 226.

— Директор и одговорен уредник Радован Вукановиќ. Улица Краљевика Марка бр. 9. —

Печат на Белградскиот графички завод, Белград